

A mai szám ára 40 korona.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Debreczen, XXI. évi. 85. szám.

ÁRA 20 KORONA

1923. április 15. Vasárnap.

Az amerikai magyarok monstre tiltakozása a jóvátétel ellen

Párt-, felekezeti- és világnézeti különbség nélkül összefognak az amerikai magyarok, hogy Amerika szenátorai és képviselői tiltakozzanak a magyar jóvátétel ellen

Szenzációs, egész Középeurópát érintő akcióról számol be a „New Brunswicki Magyar Ujság” ma ideérkezett száma. Nem kevesebbről van szó, minthogy Amerika egész magyarsága pártfelekezeti és világnézeti különbség nélkül összefog, hogy Amerika szenátorait és képviselőit megnyerje a magyar jóvátétel elleni tiltakozásra. Ennek az akciónak igen nagy jelentősége van, mivel az utóbbi hónapok folyamán az amerikai magyarság egysége megbomlott. *Hock* János agitációjára nyomán külön Károlyi-párti köztársasági körök keletkeztek, amelyek éles harcba állottak a nemzeti alapon megmaradt magyar egyetlenséggel. Az elkeseredett küzdelem teljesen megbontotta a magyarság egységét, hogy az amerikai magyarokra Magyarország immár nem igen számíthatott. Közben azonban olyan hírek érkeztek Európából Amerikába, hogy a jóvátétel mind közvetlenebbül fenyegeti Magyarországot és ezáltal lehetetlenné teszi a rekonstrukciót. A szomorú hírek alapján a „New Brunswicki Magyar Ujság” szerkesztője, *Fedák* István néhány hét előtt felhívást bocsátott ki lapjában, szomorúan esetelte azt a jövőt, ami Magyarországra a jóvátétel folytán vár és felhívta Amerika magyarságát, hogy szüntesse be a párharcokat és egyesülve, minden erejét arra fordítsa, hogy Magyarország jelenlegi rettenetes helyzetéből megmentse és az amerikai államférfiak segítségével a fenyegető jóvátételi problémát megszüntesse. *Fedák* szerkesztő felhívása Amerika magyarsága körében példátlan eredménnyel járt. A felhívás alapján először az amerikai magyarság egyik legnagyobb és legtekintélyesebb testülete, a Trentoni Magyar Polgárok Társasága foglalkozott a magyar jóvátétel kérdésével és a következő határozatot hozta:

„A hadisarc Magyarország pusztulását jelenti! Tiltakozzék ellene az amerikai magyarság! Az ezeréves Magyarország testéből levágták a lábakat és a karokat. Meghagyták egy csonka törzset a pusztulás, a nyomorúság örvényében. Most már ennek a csonka, tehetetlen törzsnek a csontjait is akarják azok, akiknek vak bosszújuk, tehetetlen kapzsiságuk az örök békétlenség számot tart fel az öreg, rothadásra megérett Európát. Milliókra menő hadisarcot követel az antant az utolsó ílat kenyértől is kifosztott, szerencsétlen országtól. Európa sorsát intéző despotáknak még több kell. Az utolsó csontszilánk is. Nekik az még kevés, hogy elvették a kenyérhez szükséges, sőt a munkához szükséges szénét és a földműveléshez szükséges erdőt. Mi amerikai magyarok pedig ölbe tett kézzel, fásult nemtörődomséggel hagyjuk, hogy Magyarország a bitangok jószágá legyen. Nekünk kedvesebb és fontosabb egymás haját tépni, egymás torkát fojtogatni és a papirosom szép hadúsos mondatokkal az amerikai magyarságot meggyőzni, hogy Magyarországot melyik párt fogja tulajdonképpen megmenteni. Az amerikai magyarság várt és várt, mindenkit meghallgatott, aki ígért, töle telhetőleg erkölcsleg és anyagilag támogatott minden akciót,

mellyel szegény sorsüldözött hazánkot segíteni akart. De letelt a várakozás és a türelem ideje és itt van az idő, hogy a megmentést saját kezébe vegye.”

„Az amerikai magyarság csak erkölcsi segítséget tud adni, ha akar és megéri, hogy szülőhazája megmentése a saját érdeke. Ha az antant milliókra menő hadisarcot vet ki Magyarországra, úgy azok az értékek, amelyek itt koplálással eltöltött gyönyögző verejtékekkel szerzett munkával lettek megszerezve, veszedelemben vannak. Eltemeti azokat Magyarország gazdasági életének összeomlása. Sokat hangzotatott, de eddig alig bizonyított politikai erőknek csatornába kell állítani. Harcoljon az amerikai magyarság minden szervezete a hadisarc ellen, mert nem más ez, mint halottablás, egy legyőzött, letiport nemzet kirablása, amelynek a földön lsten nem teremtet barátot, mert a vak gyűlölet megölt minden érzést a győzők szívéből. Halálra ítétek Magyarországot. A törvény a halálra ítéltnek megadja utolsó kívánságát, szegény hazánknak ez sem engedték meg, siket fülekre, bezárt ajtókra talál mindenütt. Az amerikai magyarság politikai testületei fogjanak össze és közös erővel kopogtassanak azoknak az ajtaján, akiket a magyar szavazatok Washingtonba segítettek. Most az örök pusztulást jelentő sír szeléről igyekezzünk a mi szegény hazánkat megmenteni. Mert ha az antant éhes gyomra követeli és beszedi a hadisarcnak nevezett milliókat, menthetetlenül elveszett Magyarország és benne minden, amit ezer éve odahaza építettek és amiért mi itt évtizedek óta robotolunk. Tiltakozzék az amerikai magyarság a világtörténelem páratlanul álló igazságtalanság ellen.”

„Ne keressük hol vannak azok az amerikai magyarok, akiknek nem volt merszük eddig hangosan szólani, mivel most, a tízenkettedik órában mindnyájunk kötelessége, hogy minden utat, minden módot ezen magasatos cél érdekében felhasználni, tiltakozásunk — amely az igazság pilléreire támaszkodik — meggyőzze azt az Amerikát, amely a vérvél és pénzével segítette győzelemre a hadisarcot követelőket. Amerika ne engedje ezeket Európára térdéről levakarni az ezeresztendő, az emberiség kulturájáért oly sokat vértett országot. Ne aludjunk és ne vitakozzunk azon, hogy ki kezdje meg a tiltakozást. Hangunkat ne egymás letorkolására használjuk, de tele torokkal, egész tudóval ordítsuk, hogy mi amerikai magyarok nem engedjük, hogy új hazánk néma szemlélője legyen a keselyűk garázdálkodásainak.”

„Polgári körök külön-külön vagy együttes akcióval világossítsák fel államaik szenátorjait és képviselőit, hogy Magyarországra kivetendő hadisarc egyet jelent a magyar nemzeti temetésével, hogy kötelességük utat állni a világ legnagyobb gazdaságának. Ezek előtt mégis csak számítsunk valamit, ezek az emberek nem lesznek süketek, amikor egy szerencsétlen nemzetet sikolyát tolmácsoljuk, mely nemzetet temetni készül a gazdasággal párosult igazságtalanság. Most

nincsen helye az érzékenykedéseknek, mert kötelességet kell teljesíteni, a legnagyobbat, a legszentebbet, most kell megmenteni a pokol tornácára hajított magyar lelket.”

A Trentoni Magyar Polgárok Társasága ezen felhívását megküldötte az összes többi amerikai magyar testületnek és közzétette az eszme megpedítőjének, *Fedák* Istvának lapjában, a „New Brunswicki Magyar Ujság”-ban. Az amerikai magyarság többi szervezetei pártkülönbség nélkül óriási lelkesedéssel teszik sorra magukévá a trentoni magyarok határozatát. A felhívás folytán Amerika

magyarsága hatalmas demonstrációra készül a magyar jóvátétel szemben. Az összes amerikai magyar testületek szövetkezni fognak és így akarják kényszeríteni Amerika szenátorait és képviselőit, hogy tiltakozzanak a magyar jóvátétel szemben és az antantot kényszerítsék magyarországi követeléseik elengedésére. A különböző amerikai magyar körök most készítik elő az amerikai magyarság együttes hatalmas tiltakozását, amely — úgy lehet — történelmi jelentőségű lesz nemcsak Magyarországra, hanem egész Középeurópára nézve.

Április 23-án kezdődik az új lausennai konferencia

A *Times* konstantinápolyi jelentése szerint a török kormány azon az állásponton van, hogy a Franciaország-nak 1914. áprilisában engedélyezett koncessziói a törvény értelmében érvénytelenek, mert azokat a török parlament soha sem hagyta jóvá és így a koncessziók a Chester koncesszióknak nem állanak utjában. A jelentés

szerint a török kormány még nem szándékozik a konstantinápolyi francia főmegbízott tiltakozó jegyzékére válaszolni.

Az érdekelte hatalmak április 23-át jelölték meg a lausennai konferencia újból való megnyitásának napjával.

Az agrárdemokratáknak inkább kell Gömbös, mint Zichy

Budapest, április 14. A kormánypárt válsága permanensül tart tovább és bi zonyosra veszik, hogy a kormánynak külsőben álló egyetemes érdekű tárgyalásai után még élesebben tör föl, mint eddig; elkerülhetetlenek tartják a párt minden oldalán a helyzet teljes tisztázását. Párlanatyilag a guerillaharcok is mintha elpihentek volna, a gazdasági szakmisztereket sem támadják.

A kisgazdák visszanyerték a kormánypártban régi hatalmukat sőt a legutóbbi napok eseményei után még befolyásosabbak, mint voltak. Általában feltűntetelt, hogy a régi kisgazdák a párt belső tusaiban — ha csak pillanatnyilag is — közelebb sodródtak Gömbösekhez s a látszat ma is az, hogy a kisgazdák alapjában cserbenhagyták Bethlent. A régi kisgazdapártnak egyik vezető politikusa erről ezeket mondotta ma nekünk:

— Nem felel meg a tényeknek, hogy a kisgazdák Bethlen ellen fordultak volna. Ma is Bethlen mellett állunk és a pártértekezletre tervezett javaslatunk, mint ismeretes, bizalmunkat fejezte volna ki Bethlennek, igaz, hogy kivánságaink nyílt hangoztatása mellett. Mi megyük az agrár-demokrácia útján, nem csatlakoztunk Gömbösekhez... Viszont az tény, hogy nem akarunk olyan helyzetet, hogy Gömbösök kimenjenek a pártból és helyükbe Zichy János hívei jöjjenek oda.

A közigazgatási reform amelynek eddig is igen számottevő szerepe volt az egységes pártiak most lejátszódott viharásaiban, a közéletjövőben előreláthatólag még nagyobb befolyással lesz a helyzet kialakulására. A reform retrograd irányával az egységes párt vezető ténnyel sem értenek egyet, sőt a kormány körében is vannak, akik legerőteljesebben ellene vannak a mostani tervezetnek.

Beavatott helyről arról értesülünk, hogy

a rendjavaslat amely körül nemrég oly viharos izgalmak lázgáltak, végleg letűntek a politikai napjaink napirendjéről, a kormány a szerencsétlen javaslatot teljesen elvetette. Hasonlóan elejtették a vármegyék kikerekítéséről szóló törvényjavaslatot is.

Keresztülviszik a tisztviselők létszámcsokkentését

A tegnapi minisztertanács foglalkozott a tisztviselők létszámcsokkentésének kérdésével is. Beavatott helyen közölték, hogy a pénzügyminiszter legutóbb újból kifejezte ragaszkodását ahoz, hogy a létszámcsokkentést véghez kell vinni és ez ellen a kormánynak egy tagja sem foglalt állást. Az egész kormány egységes abban, hogy a létszámcsökkentés mielőbb végre kell hajtani, mert a külföld megkívánja tőlünk azt, hogy a takarékoságban példaadóként mag az állam járjon elől.

Nagyaádi sohasem volt parasztpárti

Politikai körökben ma is élesen tárgyalják a szociáldemokratáknak és nagyatádi *Szabó* földművelésügyi miniszternek tegnapi összecsapását a „paraszt” szó miatt. Nagyatádi *Szabó* István szokatlanul ingerült volt tegnap a viharos közbeszólásokban lezajlott vita során s mint mondták: főleg ama beállítás miatt, mintha ő a paraszt szó visszautasítása által multját és régi felfogását tagadta volna meg. — Ma alkalmunk volt nagyatádi *Szabó* Istvánnal erről beszélni. A miniszter többek között a következőket mondotta:

— Sohasem mondtam, hogy paraszt párti vagyok, nem is tagadhattam meg hát semmit. Akjt egyébként érdekel, olvassa el azt a beszédemet, amelyet még 1900-ban mondtam a koalíciós parlamentben, amikor először választottak meg képviselőnek: világosan megmondtam akkor, hogy nem mint parasztpárt, hanem mint kisgazdapárt jöttünk be a parlamentbe. De tovább megyek: talán emlékeznek arra, hogy anakidején fuzios tárgyalásaink voltak *Achim* Andrásékkal. *Achim* pártját Békéscsabán parasztpártnak hívták és azt kívánta, hogy a létesítendő közös pártot is úgy hívjuk: ép ezért meghiusult a fuzió, mert én ebbe nem akartam belemenni. Már akkor is rámutattam arra, hogy Dunántúl egész más értelmezése van a paraszt-szónak, mint Tiszántúl. Mondom, soha parasztpártnak nem vallottam és nem hirdetem magam, mindig kisgazdapártinak.

Ötvenháromszorosról — nyolcvanszorosig emelik föl a köztisztviselők eredeti segélyét

Budapest, ápr. 14. A tegnapi minisztertanács éjféltől egy óráig tartott és számos nagyfontosságú elhatározásra jutott. Mint már két megelőző alkalommal, ezen a minisztertanácsban is behatóan tárgyalták a köztisztviselői segély kérdését és pedig az időközben elkészült részletes számítások alapján a minisztertanács arra az elhatározásra jutott, hogy a köztisztviselők eredeti segélyét annak ötvenháromszorosától nyolcvanszorosáig felemeli és a felemelt segélyt május elsejétől kezdve foyósítja.

A pénzügyminiszter óhajtott volna, hogy a folyósítás még április folyamán megtörténjék, azonban ezt ennek a nagyszabású műveletnek a technikai része nem teszi lehetővé.

A lakbér rendezéséről hozott elhatározás fedi azokat a kijelentéseket, amiket a pénzügyminiszter a Házban tett.

Másik nagy horderejű elhatározása a tegnapi minisztertanácsnak a következő:

A kormány elyben hozzájárult ahhoz, hogy a protestáns egyházak segélye-

zéséről szóló 1848. évi XX. tc. részbeni végrehajtása érdekében honorálni fogja a protestáns egyházak kívánságát és a vagyonszármazási fölkézeléseket fognak kihatítani a protestáns püspöki javadalmazások biztosítására és a protestáns egyházak részletek adminisztrációs költségeinek fedezésére.

Ugyancsak az elvi határozatot hozta a minisztertanács a hajdudorogi görögkatolikus egyházra is.

Emek az elhatározásnak a végrehajtásával és az egyházakkal való tárgyalással a minisztertanács megbízta a földművelésügyi, a kultusz- és a pénzügyminisztert.

Legutóbb négy-öt minisztertanács foglalkozott a mezőgazdasági hitel kérdéssel. Ezt tegnap végképen lezárították s megbízták a pénzügyminisztert, hogy egy, a buzakötvényekről szóló törvényjavaslatot teriessen a Ház elé.

Ugyancsak törvényjavaslatot dolgoz ki és vizsgál a nemzetgyűlés elé a megállapított elvek alapján a földművelésügyi miniszter.

Németek a francia és belga politika zsoldjában

Berlin, április 14.

Loucheur londoni tárgyalásai folytán immár minden hivatalos francia nyilatkozat ellenére is kitűnt, hogy a franciák ismét visszatértek eredeti tervükhöz, a Ruhr- és Raina-vidék elszakításához és önálló köztársaságnak való kikiáltásához. Így azután néhány sorban érdemes részletesebben foglalkozni a rajnai elszakadási mozgalom vezérével, a francia és belgák érdekeit szolgáló Smeels-szel és Dorten-nal. Smeels ellen néhány hét előtt — miként ismeretes — merényletet követtek el. Ezt a merényletet nem lehet félreérteni. A Raina-vidéken a politikai merényletek a legkritikább dolgok közé tartoznak. Az a tény, hogy egy elkeseredett német mégis merényletet követett el az elszakadási mozgalom egyik legismertebb vezéré, Smeels ellen, azt mutatja, hogy a Raina-vidék német népének elkeseredése immár elérkezett a kirobbanás határáig.

Az utóbbi időben a Raina vidékén az elszakadási mozgalomról kevés szó esett. Maguk a franciák és belgák, akik pedig a dologban leginkább vannak érdekelve is belátták, hogy Smeels és Dorten, a szeparációs

mozgalom vezetői igen keves értékű támogatók. Smeels és Dorten között különbséget kell tenni. Mindkettő más módon akarták a Raina-vidéket boldogítani. Mig Dorten állítólag csak széleskörű autonómiát akar a birodalom belülről, addig Smeels az egész Raina-vidéket el akarja szakítani és Franciaország, valamint Belgium védelme alatt külön rajnai köztársaságot akar csinálni.

Foglalkozzunk először Smeels-szel. A Smeels-mozgalom a Belgiummal határos községekből indult ki. Smeels egyszerű ember, nem buta, de nem is művelt, azonban ellenségei is elismerik róla, hogy meggyőződéssel eszelecszik. Pártja nem nagy. Akárcsak a Dorten-párt, elégedetlen elemekből, valamint olyanokból rekrutálódik, akik az új rendszertől személyes előnyöket várnak. Számos olyan ember is akadt pártjában, akiknek már dolguk volt a bírósággal és akik az új rajnai köztársaságban mint büntetlen előléptetők akarnak tovább élni. Smeels Kölnben „Die Rheinische Republik” címen újságot ad ki. Hogy honnan veszi a pénzt hozzá, azt nem lehet tudni, annyi azonban biztos, hogy a belgák mindent megtesznek

az újság támogatására, ép úgy, mint a franciák Raina-bizottsága is minden esetben exponálja magát Smeelsért. Őt eljárás van ellene folyamatban, a német hatóságok azonban tehetetlenek vele szemben. A német bíróság egy ízben el is ítélte, az ítéletet azonban nem lehet végrehajtani, mivel a francia parancsnokság nem hagyta jóvá. Az elmúlt nyáron és az utóbbi hónapokban Smeels agitációja bizonyos élénkséget mutatott. Így Aachenben és Trierben különböző gyűléseket tartott, ezekre a gyűlésekre azonban csak belépőjegyekkel lehetett bejutni, úgy hogy azok, akik mozgalmát nem helyeslik, nem vehettek részt. A gyűléseken Smeels véres beszédeket mondott a berlini kormány ellen és a franciákkal és belgákkal való barátságot prédikálta. — Azután Párisba utazott, ahol a „Comité de la rive gauche du Rhin” vezetőivel tárgyalt. Ez a bizottság, amely Barrés irányítása alatt működik, szintén a Raina-vidék elszakításán dolgozik. Mozgalmában azonban oly eredménytelen, hogy immár Berrés és hívei is belátták akciójuk kilátástalanságát.

A szeparációs mozgalom másik vezetője, Dorten, már egész más kaliberű ember. Jó családból származik, állami főtisztviselő volt Düsseldorfban, majd feleségül vett egy dúsgazdag, de rendkívül becsúszó asszonyt, aki arra bírta őt, hogy kilépjön az állami szolgálatból és álljon be az „államalakítók” sorába. Dorten talán még Smeelsnél is jelentéktelenebb kaliberű egyéniség, azonban egyideig mégis sikerült az egész Raina-vidéket és sőt az egész német birodalmat izgalomban tartania. Ma azonban már teljesen kifizázta játszmáját. Nemcsak a franciák, hanem saját hívei is elhagyták és azzal vádolták, hogy mála nem az eszme, hanem egyéni üzletei játszották a főszerepet. Most visszavonulva él Wiesbadenben és egyetlen szeparista kakas nem kukorékol utána. Smeels és Dorten mozgalmi eddig csúfos kudarcot vallottak. Ugy látszik azonban, még mindig vannak Párisban olyan politikusok, akik ezt nem akarják belátni, hanem továbbra is a Raina-vidék elszakításán dolgoznak. Nem kell nagy jóstehetség már most megállapítani, hogy a Raina-vidék elszakításának propagálói nehéz fába verték bicskájukat, amely előbb fog kettétörni, mintsem mozgalmuk sikerrel járja.

rékol utána. Smeels és Dorten mozgalmi eddig csúfos kudarcot vallottak. Ugy látszik azonban, még mindig vannak Párisban olyan politikusok, akik ezt nem akarják belátni, hanem továbbra is a Raina-vidék elszakításán dolgoznak. Nem kell nagy jóstehetség már most megállapítani, hogy a Raina-vidék elszakításának propagálói nehéz fába verték bicskájukat, amely előbb fog kettétörni, mintsem mozgalmuk sikerrel járja.

A Népszövetség az egyes országok pénzügyi helyzetéről

A „Debreczeni Független Újság” genfi tudósítóiától.

Genf, április 14.

A Népszövetség titkári hivatala rendkívül érdekes könyvsorozatot adott ki, amely 25 államnak jelentését tartalmazza a pénzügyi helyzetéről 1922 végéig. A rendkívül érdekes kiadvány azonkívül közli az 1920. évi brüsszeli pénzügyi konferencia határozatainak végrehajtását és végrehajtási lehetőségeit. A terjedelmes munka első köteté Dél-amerikai, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Belgium, Dánia, Spanyolország, az Észak-amerikai Egyesült Államok, Finnország, Magyarország, India, Japán, Luxemburg, Norvégia, Új-Zéland, Hollandia, Nagy-Británia, Svédország, Svájc, Csehszlovákia és Uruguay jelentéseit tartalmazza, valamint a brüsszeli konferencia határozatait közli. A második kötet teljes egészében Olaszország jelentésének van szentelve. A harmadik kötet Brazília, Lettország és Lengyelország pénzügyi helyzetéről foglalkozik. A negyedik kötet, amely most van sajtó alatt, a többi államok — köztőlük Románia és Jugoszlávia — pénzügyeit is fel fogja tárni. A Népszövetség szakzerű kiadványa megbecsülhetetlen forrásmunka mindenki számára, aki tanulmányozni akarja az egyes államok adózási rendszerét, költségvetéseit, monopóliumait, vámügyét és népjövedelmintézkedéseit.

Értesüléseink szerint egyébként a Népszövetség május konferenciáján ezután első ízben fog önállóan résztvenni a Nagybritanniától függetlenített Írország kormánya.

W. Ak.

SELYMEK
Crépe de chine
Georgette
Japonaise
minden színben
FRANK SÁNDOR
nőidivati cégnel,
Piac-u.42.

Menyasszonyi ajándékot
legelőször vásárolhat a
Kristály üvegáruházból.
Talajdonos: Laszk József.
Szent Anna-u. 6.

Egy király billió hagyatéka

Koburg Luiza hercegnő szűkössé viszonyok között — A gyűlölt király leány — Az elhurcolt billió — Hol van a pénz?

Koburg Luiza hercegnő nevét egy negyedszázad előtt nemcsak Budapesten és Bécsben emlegették, de az egész világ sajtója foglalkozott vele. Írtak magánügyeiről, számtalan pompás tolettéről, szabó- és kalapszámítról, hosszabb, kénytelen szanatóriumi tartózkodásáról, szóval a hercegnő ebben az időben állandóan érdekes alakja volt Bécsnek és a többi nagy városoknak. Ma már azonban Koburg Luiza hercegnő nevét majdnem teljesen elfeledték, a mai generáció már nem is emlékszik rá és csodálkozással hallja, hogy Leopold belga király három leánya közül a leghíresebb, akinek testvérei az egykori Stefánia trónörökös, most Lónyay hercegnő és Clementin hercegnő, Viktor Napoleon neje — az egyik bécsi szállodában lakik és arra a havi százhuszezer márká apanage-ra van utalva, amelyet leánya, Dóra, schleswig-holsteini hercegnő juttat neki s amelyért újlag perelnie kell, első sorban volt férjének, Koburg Pál hercegnének rokonait, akitől Góthában elvált.

A hercegnő apja Leopold belga ki-

rály, a föld leggazdagabb uralkodója volt és házakat, földeket, kastélyokat, villákat, belga és holland állampapírokat, a legjobban megalapozott európai és tengerentúli vállalatok részvényeit, sok ezerre rugó effektívákat és sok koffert telve arany és ezüst asztali készletekkel, drága ékszerekkel, hagyott hátra. Hová lett ez a ma billiókra rugó vagyon? És miért kell a király három leánya közül Koburg Luiza hercegnőnek szükségét szenvednie? Leopold király, aki 1909. december 18-án halt meg, olyan ember volt, akit egy Shakespeare tudna tán megérteni és talán egy Zola tollával lehetne csak megírni. Zseniális kereskedő volt, aki kiváló szimatával vetette magát a Kongóvidék kizsákmányolására, mielőtt bárkinek Európában csak fogalma is lehetett volna az ott levő rengeteg kincsről. Minisztereit és alkalmazottait keveset zaklatta, a főgondja az volt: „Hol és mikor szerezhet lehetőleg sok, nagyon sok pénzt?”

Ez a király élete végén, mikor már teleszedte magát pénzzel, csak egy gondolatnak élt: „Hogyan adja férjhez a leányait?” Ő ugyanis gyűlölte a leányait s tulajdonképpen ez tette őt valóban Shakespeare-figurává. És a végrendelet megszövegezésénél, amely három mondatból állott, a gyűlölethez még csalájt és hazugságot is esatolt. A végrendelet ugyanis a

következőképen szövegezte: „Az apámtól és anyámtól tizenötmillió frankot örököltem. Ezt az összeget, amelyet felkiismeretesen megöröztem, gyermekeimre hagyom, hogy azt maguk között felosszák. Állásomnál fogva különböző időkben örösi összegek mentek keresztül kezeimen, anélkül, hogy ezek az ényémek lettek volna. Nincs tehát több vagyonom, mint ez a tizenötmillió frank.” Ez a végrendelet nem volt egyéb, mint család és hazugság! Jelentékeny kongóbeli birtokain kívül, amelyeket „Fondation de la coüronne Congolaise” címen 1918 október 18-án Belgiumra íratott, örösi összegeket helyezett el különböző alapítványokban, részvényeseknek ő maga adta a pénzt. Jellemző, hogy egyetlen alapítványhoz csak, a niederfulbachhoz, a következő értékekkel járult: tizenöt millió frank Kongó-részvény, tizenkét millió frank „Société de Site”, antik butorok, arany, ezüst, porcellán, képek kétféle értékben, a Société de la cote d'Azur ötmilliónyi részvénye, vagyis összesen ötvenkilenc millió frank. Egyéb vagyonát körülbelül hatszáz millió frankra becsülték.

Emlékeztetes, hogy a három királyleány a dolgok ínyén állását ismerve, pörrel támatta meg atyja végrendeletét, amelyben a legkiválóbb francia ügyvédek, köztük a mostani miniszterelnök, Poincaré is, a király-

leányok érdekét szolgálták. A háború kitörése előtt a következő pörök voltak folyamatban: 1. Koburg Luiza hercegnő pöre a brüsszeli felebbezési bíróságnál a kongói javaknak Belgiumra való ruházása ellen; 2. Lónyay Stefánia hercegnő pöre ugyanazon ügyben; 3. mindkét leány pöre a niederfulbach-i alapítvány esőkkéntése ügyében; 4. kártérítési pör ezen alapítvány gondnokai, Forkel dr. és Schraedt bankár ellen; 5. kártérítési pör báró Goffinett és Pochett, mint a niederfulbach-i alapítvány vezetői ellen; 6. pör a Société de la cote d'Azur alapítvány annullálásáért; 7. pör „Alberte” király jacht kifosztása es eladása miatt a londoni törvényszéknél. Mindkét hercegnő összesen kilencvennégy millió frankot igényel, tehát mintegy egytizedét atyjuk billió hagyatékának. Nővérik, Clementine Napoleon hercegnő, nem akarván a belga udvarral konfliktusba kerülni, nem esatlakozott hozzájuk. A háború miatt ezek az ügyek megakadtak és Koburg Luiza hercegnő mint német, Lónyay hercegnő mint magyar állampolgár nem tudnak többé érvényt szerezni igényüknek. Mi történt azonban a király örösi hagyatékával? Rejtély, amelyre ma még hiába várnak feleletet a királyleányok s köztük az anyagi gondokkal küzködő, szinte nyomorgó Koburg Luiza hercegnő.

Békessy Béla

Pünköszt másodszorra is megkezdte a Békessy Béla huszonnégy éves országos versenyt.

Békessy Béla magyar sportnak és magyar vívó világhírességének híve. Debrecenben a Békessy Béla Club rendezte meg a klubjának, a harciére Békessy Béla huszonnégy éves országos versenyt.

A verseny fővédője, a Magyar vívó klubok szövetségének elnöke, Bethlen István gróf Csanak János, Csák Tibor, Kratochvíl Károly, Goss György, Orosz Sándor, gróf Szomjas Gusztáv, Ujlalussy Dezső, Ujlalussy Zoltán.

A Magyar vívó klubok szövetségének elnöke, Bethlen István gróf Csanak János, Csák Tibor, Kratochvíl Károly, Goss György, Orosz Sándor, gróf Szomjas Gusztáv, Ujlalussy Dezső, Ujlalussy Zoltán.

A Magyar vívó klubok szövetségének elnöke, Bethlen István gróf Csanak János, Csák Tibor, Kratochvíl Károly, Goss György, Orosz Sándor, gróf Szomjas Gusztáv, Ujlalussy Dezső, Ujlalussy Zoltán.

Kiűnő szabású férfi fehér ing Frank Imr

Színhagyó kifogástalanul és KONGZ kel Pórtoria 30. és Ara

Megbízható gyapjus Feldheim vásár Piac-utca Telefon s

Békessy Béla emlékverseny

Pünköszt másodnapján a legnemesebb és legférfiasabb sport, a vívás művészetének hívei ünnepet ülnek Debrecenben: a Békessy Béla Vivó-Club rendezti meg világhírű volt tagjának, a harcstereon hősi halált halt Békessy Béla huszárszázadosnak emlékére országos nyílt, egyéni kardversenyt.

Békessy Béla büszkesége volt a magyar sportnak és megtestesítője a magyar vívó világszerte félelmetes fogalmának; kardja előtt az egész világ kénytelen volt meghajolni a győzelmei után két olimpiászon is férrőpönt a magyar trikolor a stadion árbozára. — A nevével Békessy Béla Vivó-Club az ő emlékére rendezendő versenyt — amire a Békessy család ajánlott fel örökös vándordíjat — olyan díszes keretek között tartja meg, amely országos jelentőséget ad annak, ez emlékverseny sportértéke pedig teljesen egyenlő lesz az országos kardbajnoksággal.

A verseny fővédnöküül Horthy Miklós, Magyarország kormányzóját kérte fel az egyesület; védnökök: Bethlen István gróf, Belitska Sándor, Csanak János, Csóka Sámuel, Gilyezy Tihalmér, Hadházy Zsigmond, Kratochvíl Károly, Létay Lajos, Magoss György, Olchváry Zoltán, Pákozdy Sándor, gróf Szapary József, Szomjas Gusztáv, gróf Tiszta Lajos, Ujjalussy Dezső, Ujjalussy Gábor és Weszprémy Zoltán lesznek.

A Magyar Vivó Szövetség azzal is biztosította a verseny magas sportértékét hogy annak naplára az országban más vívóversenyt kitézni nem enged, a versenybírókban pedig a magyar vívásnak olyan kiválóságai foglalnak helyet, mint dr. Nagy Béla, a Magyar Vivó Szövetség elnöke és Berty László és Ujjalussy Gábor ezredesek. Az összes számottevő magyar vívó klubok kivétel nélkül indítani fogják első klasszisú vívóikat, ami annál is inkább érthető, mert Békessy Béla emlékverseny a szezon leggazdagabb díjazású versenye lesz, napról-napra ajánlanak fel testületek és egyesek értékesebb-nél-értékesebb díszleltéjeiket, amelltt, hogy az érdmíjazás is szokatlanul bő. A verseny maga különben egy egész napot igénybe vesz és a Bika-szálló dísztermében bonyolítják le. Déléltől 10 órakor kezdődnek az előmérkőzések, a döntő pedig délután 5 órakor.

A debreczeni vívók közül a Vivó Club egész kitűnő gárdája: Beczner, dr. Hajdu, vitéz Vértés, Takács, Majerszky Béla, dr. Majerszky Jenő, Taubler indul s összecsapásuk a budapesti vívók elitejével érdekes összehasonlításra ad alkalmat a vidék vívósportjára nézve. A magyar vívó-sport reprezentánsai na annyira egyenlő erejűek, hogy a győztest előre megjelölni lehetetlen, egy azonban bizonyos: aki a Békessy Béla emlékversenyt megnyeri, az az egész világ legelső kardvívója. A debreczeni közönségnek kivételes szépségű küzdelemben lesz része s a Békessy Béla Vivó Clubnak mindenképen dícséretére állik, hogy rövid aktív működése óta máris ilyen sporteseményt előlegez.

Fellázadt a kínai flotta

London, ápr. 14. A Reuter-iroda Jeleni Shanghaiból, hogy ott egy kínai cirkáló és három torpedó-naszád legénysége fellázadt. Lin-Csien-Sang tengernagyot a lázadók főparancsnokká nevezték ki. Tu-Sinai tenger-

nagy a tengerészet főparancsnoka a flotta magatartása miatt lemondott. A lázadás más hajókra is áterjedt. A shanghai katonai kormányzó parancsot kapott Lin-Csien-Sang tenger-nagy elfogatására.

Ausztria ismét polgárháboru előtt

Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A pártok között létrejött hallgatlagos fegyverszünet igen rövid életű volt. Ma már ismét készülődnek az összes szélsőséges pártok, hogy fegyveres szervezeteik révén döntsek el a politikai erőviszonyok kérdéséről.

A nemzeti szocialisták — a kampószerkesztés reakciók — vasárnaponként fegyveres gyakorlatokat tartanak, amit persze a szocialisták rossz szemmel néznek. Múlt vasárnap már történt összetűzés a szocialisták és a kampószerkesztés között. Neuwaldeg nyugalmas csendjét fegyvertörpogás verte fel azonban sebesülés és halálestet szerencsére nem történt. A kampószerkesztés azonban annyira megharagudtak, hogy a szocialisták gyakorlatait megzavarták, hogy ismét újabb fegyveres gyakorlatokat hirdettek. A szocialisták a kampószerkesztés provokálására elhatározták, hogy a legközelebbi ilyen „irongyakorlaton” ők is megjelennek és össze-mérik erejüket a kampószerkesztéssel. Ha ez tényleg megtörténik, úgy az összetűzésnek beláthatatlan következményei lehetnek.

A polgárháboru tehát ismét közelről fenyegeti Ausztriát. A bécsi rendőrség ugyan megtett minden intézkedést, hogy a szocialisták és a kampószerkesztés között a fegyveres összetűzést megakadályozza, azonban kérdés, hogy lesz-e elég ereje hozzá. A kampószerkesztés ugyanis legközelebbi fegyveres gyakorlatukat Bécs környékén akarják megtartani, mivel ez már a bécsi rendőrség hatáskörén kívül esik. Hogy a csendőrség hogyan fog viselkedni, az kérdés, a kampószerkesztésnek azonban mindenestre több bizalmuk van a csendőrséghez mint a bécsi rendőrséghez. A fenyegető polgárháboru eseményeihez tartozik az is, hogy tegnap a bécsi rendőrség a IX. kerületi Müllnergasse egyik házában hatalmas fegyverraktárt fedezett fel. Egy egész pince tele fegyvert és löszereket találtak és foglaltak le. Hogy a titokzatos pince ki-nek a tulajdonát képezte, azt érthetetlen módon a rendőrség nem tudta megállapítani, így azt sem lehet tudni, hogy a felfedezett fegyverraktár melyik párt céljait szolgálták.

A vörös diktátor utolsó órái

A feleség és nővér harca a nagybeteg Lenin ágyánál

Lenin, az orosz kommunizmus vezére, tudvalevőleg napok óta haldoklik. Utolsó óráiról ellenmondó hírek jelentek meg a világsajtóban. A Newyork Herald tudósítója Moszkvában járt s ott a helyszínen szerezte meg a diktátor betegségéről szóló értesüléseit. Tudósításából itt közlünk néhány részletet: Amikor Forster német specialistát legelőször hívták Lenin ágyához, az orvos tanár elé különös kép tárul a betegszobában.

— Egy egyszerű ágyon fekvő Lenin — beszélte Forster — és teste vörös bársonytakaróval volt leborítva. . . Fejét kissé fenntartotta, szemében szokatlan tűz égett. Ágya körül fiatal emberek és fiatal leányok állottak, mindegyiknek a kezében jegyzőkönyv és ceruza s lelkiismeretesen jeljegyezték a beteg minden szavát. Mint később megtudtam, Lenin így adta ki parancsait a többi népbiztosoknak és alárendeltjeinek. A parancsokat nyomban közölték az illetőkkel. . .

Most másodsor van Forster tanár Lenin ágyánál. Ezuttal nem jegyzik fel már parancsait, a gyorsírók nem állják körül a beteget, mert Lenin nem tud már beszélni. Ha néha meg is mozdulnak ajkai, artikulálatlan hangok törnek csak elő, senki sem érti, hogy mit mond. Lenin úgy látszik, maga is tudja ezt, ezért a környezetével való érintkezést úgy tartja fenn, hogy szemhéját mozgatja. Egyszeri mozgatása szemhéjának annyit jelent, hogy igen, kétszeri annyit, hogy nem.

Most csak két asszony van állandóan mellette. Az egyik a felesége, a másik a nővére, Elisabeth Ilyovna Ilyazarova. A két nő, noha ég és föld különbség van közöttük, egyforma ragaszkodással és szeretettel ápolja a beteget.

— Lenin felesége — beszélte az egyik beavatott — meggyőződéses kommunista. — Minden tekintetben egyetért a férjével, az utolsó öt esztendőben aktív részt vett a „kommunista munkában”. Iskolákat alapított, melyekben kommunista erkölcsökre tanították a gyermekeket és a vallási gondolkodást teljesen kiküszöbölték belőlük. Sovány, aszkéta, fanatikus nő. Mióta férje a forradalmi mozgalom-makba vetette magát, mindig oldala mellett van, nem hagyta el soha. Szibériában látták egymást először, a hová mindkettőjüket számították. . . Ilyovna Ilyazarova épen az ellentéte a sógoránénak, noha mind a ketten előkelő, nemesi orosz családból származnak. Lenin nővére most 60 éves, nem hisz a kommunista elvekben, buzgó keresztény s amióta tudja, hogy öccse nem élhet sokáig, azon fáradozik, hogy halála után misét szolgáltassanak lelkiüdvéért. Amikor Leninnél tudomást vett, rendkívül felháborodott és tiltakozott a terv ellen. De ez csak az egyik része annak az ellentétnek, — folytatta a beavatott — amely a két nő közé áthidalhatatlan ürt ázott. A másik, a nagyobb konverzia az, vajon mi történiék Leninnel ha a halál nem tudna

vele gyorsan végezni? Néhány orvos vélekedése szerint ugyanis hónapokig, sőt esztendőig is elfekidhet szótlanul és mozdulatlanul, miközben rettenetes fájdalmakat kell elszenvednie. Leninnének az a nézete, hogy meg kell kérdezni a beteget, nem akar-e megválni önként a szenvedésektől és hajlandó-e mérget bevenni? Ilyovna Ilyazarova semmi körülmények között sem akar ebbe beleegyezni. Szerinte nem szabad a beteghez kérdést intézni s ha netán valamilyen módon ő adná ezt a szándékát környezetének tudtára, a mérget a világ minden kincséért nem szabad neki odanyújtani. . .

A két asszony nemcsak a beteggel szemben gyöngéd, hanem egymással is udvarias és előzékeny. Az idegen nem is sejténé, mekkora árok távol közöttük. A harcot szívósan folytatják és egyik sem tesz le a maga tervérl.

— Nem engedem meggyilkolni az öcsémet! — mondotta Ilyovna Ilyazarova egy ismerősének.

— Én pedig nem engedem, — mondotta ugyanannak Leninné, — hogy a férjem hiába hónapokon keresztül a poklok kínját szenvedje. . .

Lenin legintimebb barátja, Kamenev azt mondta, ahogy ő ismeri Lenint, meg van róla győződve, hogy neki semmi kifogása nincs a méregfalál ellen, ha az orvostudomány valóban lemond az életéről. Az orvosok eddig még a betegség eredetére vonatkozólag sem egyeztek meg. Az egyik szerint a mostani betegség egyenes folyománya annak az egy esztendőig tartó borzalmas főfájásnak, amely Lenint kínozta. Forster tanár a baj eredetét másban látja.

— Lenin egészsége akkor rendült meg, — szölt a professzor, — amikor merényletet követtek el ellene. (Egy Dóra Kaplan nevű zsidóleány tudvalevőleg rálött a vörös diktátorra.) Ezt a sebet akkor nem jól kezelték és ennek utóhatása jelentkezik a mostani betegségnél. A teljes gyógyulás nem valószínű, de kizártnak mégsem mondható, tekintettel a beteg erős szervezetére.

A szovjet urai már „leszámították” Lenin halálát. Ugy rendelkeztek be, hogy az esemény semmiféle zökkenést elő ne idézzen. Lenin hivatalát már hónapok óta mások látják el. Amikor Krylenko népbiztost megkérdezték, mi lesz, ha Lenin meghal, a népbiztos cinikusan így válaszolt:

— Egy szép temetés lesz, aztán megyünk tovább. . .

Sokan azt hiszik, hogy Lenin halála mégis befolyással lesz a szovjetpolitikára. Lenin ugyanis mindig a mérsékeltet pártján állott és a tulzók nem mertek szembeállani az ő nagy népszerűségével. Halála után valószínű, hogy ezek a tulzók felülkerekednek.

— Ujból drágulnak a budapesti lapok. A budapesti napilapok szindikátusa ma elhatározta, hogy a mind nagyobb drágaságra való tekintettel, a melyek az újságok előállításí költségeit mérhetetlenül megnövelték, holnap vasárnaptól kezdve felemlék a lapok előfizetési és példányonkénti árát. Azoknak a lapoknak, amelyek hétköznap legalább 8. vasárnap legalább 12 oldal terjedelemben jelennek meg, holnaptól kezdve vasárnap 50. hétköznap pedig 40 korona esz az ára példányonként. Ezek az újabb árak azonban csak május elsejéig lesznek érvényben, mert május 1-től kezdve vasárnap 70 hétköznap pedig 50 korona lesz a budapesti lapok ára példányonként.

Külön szabású férfi fehérneműek,
Hinom kivételben
Frank Imre kalapüzletében

Szinehagyott ruháit
elfogástalanul és jutányosan festi
KONGZ kelmefestő gyára.
Póterfia 30. és Arany János-utca 10.

Megbízható minőségű
gyapjuszövetet
Feldheim Dezsőnél
vásároljon.
Piac-utca 67. szám.
Telefon szám 1105.

Bérautóüzem
Debreczeni Autóforgalmi R.-T.
Hatvan-utca 53. :: :: :: Telefon 728.

Vetőmagvak
BLEYER ANDOR Debreczen,
Hatvan-utca 53. sz.

A Kereskedelmi Csarnok jubileumi éve

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok, ez a város üzleti, társadalmi és közjótékonyági életében oly nevezetes helyet betöltő egyesület, az idén éri meg **fonállásának 25-ik évét.**

A csarnak elnöksége és választmányja méltó módon kívánja megünnepegni ezt az emlékezetes esztendő és célra ki is küldött egy ünnepre rendező bizottságot. A bizottság ki akarja emelni az ünnepet a helyi jelleg szűkebb keretéből, olyanformán, hogy a Csarnok jubileumával kapcsolatban éppen Debreczenben tartandó az OMKE a maga kongresszusát, amikor is városunkban gyűlének össze a hazai kereskedelem vezető férfiai.

A Csarnok elnöksége e végett már megkezdte a tárgyalást az OMKE budapesti központjával, amely nagy örömmel fogadta a tervet. Az eddigi megállapodás szerint a pünkösdi követő valamelyik vasárnap folynek le a kettős ünnep, a Csarnok jubileuma és az OMKE kongresszusa. Mindkettőnek részletes programját annak idején közöljük.

A szoboszlói polgármester becsülete

Roskovitz Artur hírlapíró a „Hajdusági Vírradat” 1921. január 1-eci számában Erdős Kálmán szoboszlói polgármesterről írva azt állította, hogy dr. László Endre szoboszlói ügyvédnek, aki a kommunben kompromittálta magát, ártatlansági bizonyítványt állított ki és így az ügyvéd kiszabadult az ügyészség fogházából. Megvádolta a polgármestert román barátsággal, majd azt is írta, hogy Erdős Kálmán lopott ökrökről írártot adott román tiszteknek.

A polgármester sajtó utján elkövetett rágalmazás vétségéért indított a hírlapíró ellen sajtópert és a debreceni törvényszék a múlt év október 6-án megtartott főtárgyaláson büntetésnek mondotta ki a cikkíró és 2 havi fogházra és 2000 korona pénzbírságra ítélte.

Felebbezés folytán most foglalkozott a királyi táblán Oláh Miklós tanácsos a sajtóperttel és Roskovitz Artur büntetését 1 havi fogházra szállította le. Az elítélt a tábla döntése ellen semmisségi panaszt tett.

Védekezés a kiütéses tifusz ellen Hirdetmény

A foltos tifusz (kiütéses hagymáz) az utóbbi időkben az ország több helyén mutatkozott. Városunkban is fordult elő egy behurcolt eset. Mindent meg kell tennünk, hogy ez a rendkívül veszélyes és ragadós betegség járvánnyá ne fajuljon. A kormány és hatóság megteszik a szükséges óvintézkedéseket, de a közönség jóakarata támogatására is szükség van. Ez okból közzé teszem a következőket:

A foltos (kiütéses) tifusz borzongással és nagy lázzal kezdődik, az ért minden ilyen beteghez minél előbb orvosot kell hívni és rendelkezéseit pontosan követni. A betegség terjedését az emberben élősködő tetvek okozzák. Tehát mindenki igyekezzék ezektől szabadulni, tetűre gyanús emberektől (cigányok, csavargók) pedig tartsa magát távol. Az emberről a tetveket hajnyírással, borotválással és a test petróleummal való bedörzsölésével kell kiirtani, a ruházatból pedig gőzfertőtlenítéssel, amit a járványkórházban (Monostorpályi-ut 3. sz.) díjtalanul eszközölnek. Azonkívül tartsa mindenki állandóan tisztán a lakását, ruházatát és önmagát.

Ha valahol ilyen betegedés történik, a kerületi tisztíró orvos intézkedik a beteg elkülönítéséről. Ahol ez biztosan nem eszközölhető, a beteg kórházba szállítatik. A hatósági intézkedéseknek ilyenkor vesse alá magát mindenki bizalommal, annyival is inkább, mert aki ellenszegül vagy az intézkedéseket kijátsza, súlyosan meg fog büntetettetni.

A betegség terjedése elleni óvintézkedéseket a hatóság emberei díjtalanul végzik.

Csóka Sámuel, polgármester-helyettes.

Dél—Kelet

A fiatal keletmagyarországi futball-kerület eddigi küzdelmeinek egyik komoly állomása a mai Dél—Kelet válogatott mérkőzés. A válogatott találkozások mindig ünneppé jelentik a sportnak, a mai találkozás azonban komoly ünnep, mert a vidéki serlegért hónapok óta küzd meg Kelet Déllal és a díjjelleg megduplázza a szokott ünne-

piességet. A déli kerület gócpontja Szeged, amelynek már békeévekben felett volt a futballsportja, két éve pedig a vidéki futballhegemónia Nyugatról Déltre helyeződött és így a vendégesapatban a legjobb vidéki együttest üdvözölhetjük ellenfeleinként.

Ma délután a Diószegi-úton így állanak fel a csapatok:

Dél	Szögi	Beck	Simóka
Boros	Czegledi	Csáky	Vöneki
Kovács	Hapa	Megyeri	Martonosi
Kaiser	Ónody	Mertin	Wampetich
Szolárszky	Rott	Siposs	Ökrös III.
	Farkas	Glatz	Fejér

Kelet

Kelet csapata talán gyengébb, mint amilyen tényleg megílel a kerület erőviszonyainak, azonkívül belső vizsály is közrejátszott, hogy a kerület nem tudja minden posztján a legjobb-ját szerepeltetni. Válogatott csapatunk tagjai azonban így is elismert küzdőképes, jöképességű tagjai kerületünk futballsportjának és ha bennük ospotosult a kerület bizalma, úgy minden bizonnal meg is fognak felelni ennek a bizalomnak. Nem nézünk optimistákusan a nagy mérkőzés elé, a

mely igazán erőpróbája lesz Kelet futballsportjának, de megvagyunk győződve, hogy a nagy feladat tudata át fogja hatni Kelet csapatának minden egyes tagját és legjobb tudásukat, ambíciójukat viszik a küzdelembe. A nagyérdekességű mérkőzést a fővárosi bírói kar egyik legkiválóbb tagja, Hertzka vezeti.

A nagy match előtt a DMTK és DMTE ifjúsági csapatai játszanak az ifjúsági bajnokságért 2 órai kezdettel,

Hé! Huszonhármás hordár . . . !

Utcasarki közszolgábot országgyűlési képviselő — Interju Horvátország fővárosának politikai nevezettségével

Zágráb, április 14. A legutóbbi jugoszláv választásokon Radics-párti programmal képviselővé választották Vinko Trujan urat, aki a polgári életben sarki hordár Zágráb legforgalmasabb utvonalon. Felkerestük a neves férfit, akivel — ha jól tudjuk — a kiváló hordári cím első alkalommal vonul be Európa egyik szuverén parlamentjébe. A képviselőt egykedvűen pipázta, jól ismert sakkával a fején, megszokott „helyiségekben” találtuk — egy szép emeletes bérpalota sarkán, ott is pontosan, a sarokhoz támaszkodva. Az üzlet láthatólag rosszul megy. Amióta a nagy pénzhiány van, az emberek maguk viszik csomagjaikat. Így érthető, hogy Vinko Trujan arca felegyogott, amikor őt, a 23. számú hordárt, kerestem. A horvát köztársasági parasztpárt parlamenti tagjának, Zágráb országgyűlési képviselőjének vonásai azonban rögtön elkomorodtak, amikor hallotta, hogy tulajdonképen csak politikai karrierje érdekeli, jobban mondva, hogy minő politikai programmal akar Belgrádba vonulni?

— Belgrádba? Ugyan kérem! Radics nem akar Belgrádba menni s engem sem akar odaengedni. Pedig mondják, szép, forgalmas város: mit lehetne ott keresni! Mint képviselőt elküldenének sokszor a minisztériumba és kérem, dupla taksát számítanék egy utért. De így kérem nem lesz semmi ebből. De hát Zágrábban is fog menni? . . . Mint képviselő, ismertté leszek és jövő hónapban talán, ha Isten megsegít, vehetek egy

kézi tolokocsit, azután, pár hónap múlva egy lovat és ki tudja, egy pár év múlva speedtör lehetek . . . Az-alatt megtanulok írni, olvasni . . . Ugy ám! . . . — mondja és szájába veszi pipáját. Amíg a kekes füst elvegyült Zágráb porába, a képviselő szemében a távol jövő spediós üzletének gyönyörűsége álma csillogott. A kárpótlás Belgrádtól, ahol dupla taksát leheme számítani.

— A politika — jelenti ki később Vinko Trujan — ahhoz nem sokat értek. A köztársasághoz annyi duasztom, mint Önnek. De kérem, most rosszul megy . . . Valamiképen javulni kell a helyzetnek. A fő, hogy mi, szegény emberek, egyszer elhatarozzunk valamit. Miért megy más autombilon, nekem meg idegen emberek rongyait kell cipelnem? Mit gondol, én nem tudnék épen olyan jól autombilon járnai, mint azok? E szigorúan szemrehányó kérdésre a honnák nemes atyja peckesen kihuzta magát és minden kétségem egy pillanat alatt eltűnt aziránt, hogy Trujan ur nem tudna autombilon járnai.

— De egyszerre nem megy minden. Tudom én azt jól. Nézze kérem, Radics is csak lassan, lassan vitte fel. Most neki is van villája, autója. Ami neki sikerült, majd sikerül nekem is. . . . Miután ekként kimerítően informáltattam magam, el akartam bucsuzni. De ekkor jött a dolog esatánója. A hordár-képviselő így szólt:

— Na és a taksa? Egy negyedóra 15 dinár. Itt van a hatósági ársza-

bás. Csak nem akar kizsákmányolni engem, a szegény embert? Vagy azt hiszi, én gyönyörűségből állok itt? Sokalja? Adjon husz dinárt és mindjárt a postára viszem, amit itt írkált rólam. Csak nem megy egy ilyen elegáns ur, mint Ön, a postára!

Lefizettem 15 dinárt és leszegettem életem első intervjút, melyet a politikai taksával fizettetett meg. A cikkemet pedig, eleganciám dacára, inkább magam viszem a postára. Nem lehet mindent rábíznai egy sarki hordárra . . . Legielebb egy mandátumot . . . (—)

Tífuszos gyujtogatás Kabán

A mai posta levelei között szerkesztőségünknek Kabáról „Segítség.” — ez a levél megszólítása, aláírása pedig „Kaba község kétségbeesett lakói”. A levél maga meghiátó strámokban panaszkolja el, hogy Kabán tűz van minden éjjel. Nem tudják miért, nem tudják hogyan, nyomorult földhözragadt nincstelének viskói a tűz martalékká válnak. Az ősszel is minden éjjel volt tűz, most is úgy van — írja a levél és azt kéri, hozzuk a kabaiak segélykiáltását nyilvánosságra.

A levél közlései hihetetlennek te-szettek és ezért nyomban Kaba előjáróságához fordultunk. Itt azt a felvilágosítást adták, hogy az ősszel tényleg 8—10 nap alatt tíz tüzeset történt, most pedig a legutóbbi időben kettő, de a legutolsó nem sikerült. A tüzeket gyujtogatás okozta, a csendőrség azonban a legerélyesebb nyomonással sem tudta a gyujtogatót leleplezni.

A községhezán kapott felvilágosítás után a kaba csendőrséghez fordultunk, ahol Fehér tiszthelyettes szolgálat felvilágosításokkal. Elmondja, hogy a legutóbbi tüzeset szombat éjjel volt, azóta semmi sem történt. Az ősszel is volt 5—6 tüzeset, azonban úgy az ősszel mint most, nagyon kevés kár esett, mert minden éjjel, amikor gyujtogatás történt, megerezt az eső és eloltotta a tüzet.

Amikor a tiszthelyettesnek felolvastuk a panaszos levelet, Fehér tiszthelyettes azt felelte, hogy nagyon sokan tudják Kabán, ki a gyujtogató és jobban temék, ha megmondanák a csendőrségnek, de ugylátszik, nem merik megmondani. Pedig a csendőrségnek nagy szüksége lenne ezekre az adatokra, mert alapos gyanuja van valakire, de nem tud adatok hílyában a gyanusítottal szemben bizonyítékokat produkálni. Különben a csendőrség által gyanusított gyujtogató tanult ember és Fehér tiszthelyettes valószínűnek tartja, hogy maga a gyujtogató írta a panaszos levelet.

Arra a kérdésünkre, hogy a községnek melyik részében történtek a tüzesetek, a tiszthelyettes így felelt: — Leginkább a zsidók házáit gyujtogatják.

A kaba csendőrség közlése alapján egyelőre tehát annyit megállapíthatunk, hogy a kétségbeesett hangu panaszos levél forrása alighanem a tűzoltó ijjedelem. Viszont azonban ezt a fokozott ijjedelmet is érthetőnek tartjuk, mert ott, ahol annyi tífuszos gyujtogatás vagy gyujtogatási kísérlet történt és történik, mint Kabán, ott a házukat, vagyonkájukat, családjukat féltő lakosok ideges ijjedelmé nagyon is érthető.

A kaba csendőrség minden bizonynyal a legerélyesebben nyomoz a gyujtogató után, azonban igazat kell adnunk Fehér tiszthelyettesnek abban, hogy aki tud vagy gyanit valamit a gyujtogatóról, annak a maga, családja és községe érdekében kötelessége, hogy adatait a csendőrséggel közölje. Még tartania sem kell semmiféle bosszútól, hiszen ha tényleg a gyujtogatót leplezi le, az ugys nagyon hosszú időre lakat alá fog kerülni.

Dr. REX-féle EUCALYPTUS topszappan dobozban fogkrém tubusban

jól habzó, kellemes ízű higyenikus készítmény; a fogakat fehéríti és konzerválja.

Kapható drogueriákban és illatszertárakban.

NŐI- ÉS FÉRFI KÓSA kalapos

KALAPOK

átformálása, javítása legzölésesebb kivitelben készülnek

Kossuth-utca 3, Piac-utca 22-24.

TELEFON 10-21.

Gyapjuszövetek

és szabókellékek olcsó árban, férfiruhák mérték után elsőrangú kivitelben készülnek

Bihari Zsigmond-nál

Piac-u. 16. Altföldi takarékpálota

1920. április 16.

DEBRECENI FÜGGŐLEN ÚJSÁG

A szerkesztőségért ideiglenesen **RÖMER R.**

Kiadóhivatal: P. . . .

HEGEDÜS irodalmi és . . .

Előfizetési ár: . . .

Ennél hosszabb . . .

nem fog . . .

Szerkesztőség: Na . . .

Éj . . .

Kiadóhivatal: P. . . .

— Zivatar és szé . . .

tézet jelentése: Ha . . .

volt, az ez azomb . . .

a hőmérséklet továb . . .

prognózis: Egyelön . . .

várható, zivatáros . . .

megélemlülő szelek . . .

— Vasárnapi is . . .

rende a református . . .

Nagytemplomban . . .

prédikál dr. Révész . . .

után 5 óraker temp . . .

templomban délelő . . .

dr. Böttykös Béle . . .

óráker Uray Sánd . . .

3 óráker Hegedüs . . .

gató. A Kossuth-ut . . .

e. 10 óráker Baja . . .

után 5 óráker dr. B . . .

kész, az Arpad-tér . . .

előtt 10 óráker Mol . . .

délután 3 óráker P . . .

tanhallgató, az Isp . . .

óráker Papp Imre s . . .

óráker Papp Imre . . .

kerthen délelőtt . . .

László vallástani . . .

házban délelőtt 10 . . .

zsei hittanhallgató . . .

vételesem a Nagy . . .

miatt d. u. fél 4 ó . . .

ton Sándor s. jelkés . . .

Középiskolai ifjus . . .

a Kossuth-utcai ter . . .

12 óráker prédikál . . .

lástanió lelkész az . . .

előtt fél 12 óráker . . .

tanító lelkész. . .

Kórházi istentisz . . .

belső klinikán dr. F . . .

egyet. tanár és Ká . . .

tanító lelkész.

Tanyai istentisz . . .

Paczon: Gyűlvész . . .

egyesülei titkár, N . . .

János vallástanió . . .

Kovács János vall . . .

A nagytemplomi . . .

ismét kaphatók a k . . .

vaalban (Egyházt . . .

AKonformált Le . . .

nek összejövetele . . .

fél 4 óráker egyhá . . .

számu tanteremben . . .

Vasárnapi iskolák . . .

alatt délelőtt 9 ó . . .

zetben délelőtt 9 ó . . .

cai iskolában déle . . .

Csonka-u. iskolában . . .

a Pacsirta-utcai is . . .

óráker, a Diakoniss . . .

előtt 9 óráker, az E . . .

Vik számu tanter . . .

óráker, a Csap-utca . . .

11 óráker, a Homok . . .

e. 11 óráker.

A Debreczeni K . . .

Egyesület í. hó 4-6 . . .

széjövetelét Egyhá . . .

4 óráker tartja.

A „Kálvinisták T . . .

vegyesénekkarának . . .

tenkint csütörtökön . . .

gumi ének- és ze . . .

6-7-ig a hölgyek . . .

részére. Uj tagok . . .

akkor és ugyanott . . .

Lajos fél. kántor k . . .

— Láng Nándor . . .

Láng Nándort, a de . . .

egyetem neves pro . . .

művészettörténész . . .

te. Felesége, a jó . . .

reczen társadalmá . . .

talános szeretetnek . . .

szony, ma délben . . .

szenvedés után elh . . .

fesszor gyászában . . .

zónsége teljes sziv . . .

rikus módon elhun . . .

szhüleg héttón hely . . .

lomra a római kat

HIREK

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG politikai napilap.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÖMER RICHÁRD.

Kiadó: HEGEDŰS és SÁNDOR irodalmi és nyomdai r-t

Előfizetési ár: Egy óra 400 kor.

Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34. Telefon 10-20.

Éjjeli Piac utca 49. Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac utca 49. Telefon 18.

Zivatar és szél. Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban eső nem volt, az ég azonban felhősebb lett és a hőmérséklet tovább emelkedett. Időprognózis: Egyelőre még enyhe idő várható, zivataros esőkkel, később megélénkülő szelekkel, hűvösebb.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban. A Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, délután 5 órakor templomi ünnepély. Kis templomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Bötykös Béla s.-lelkész, d. e. II órakor Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor Hegedűs Kálmán hitnagyhallgató. A Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Baja Mihály lelkész, délután 5 órakor dr. Bötykös Béla s.-lelkész, az Arpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc lelkész, délután 3 órakor Perpéthy Ferenc hitnagyhallgató, az Ispolyban délelőtt 10 órakor Papp Imre s.-lelkész, délután 3 órakor Papp Imre s.-lelkész, a Homok kertben délelőtt 10 órakor Vajda László vallásztanító lelkész, a Szegény háznál délelőtt 10 órakor Barcza József hitnagyhallgató, a Nyilast-lepen kivételesen a Nagytemplomi ünnepély miatt d. u. fél 4 órakor prédikál Maron Sándor s.-lelkész.

Középiskolai ifjúsági istentiszteletek a Kossuth-utcai templomban d. e. fél 12 órakor prédikál Konrad Zoltán vallásztanító lelkész az Oratóriumban délelőtt fél 12 órakor Mezei Béla vallásztanító lelkész.

Kórházi istentiszteletet végeznek a belső klinikán dr. Ferenczy Gyula ny. egyet. tanár és Kántor József vallásztanító lelkész.

Tanyai istentiszteletet végeznek Paczon: Gyűlvész István templom-egyesületi titkár, Nagycserén: Felker János vallásztanító lelkész, Hegyesen: Kovács János vallásztanító lelkész.

A nagytemplomi ünnepélyre jegyek ismét kaphatók a központi lelkészi hivatalban (Egyháztér 17. sz.)

AKonformált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor egyháztéri fiúiskola VI-ik számú tanteremben.

Vasárnapi iskolák: Kossuth-u 75. sz. alatt délelőtt 9 órakor, a Dóczy intézetben délelőtt 9 órakor, a Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, a Csonka-u. iskolában délelőtt 9 órakor, a Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, a Diakonissza Otthonban délelőtt 9 órakor, az Egyháztéri fiúiskola VI-ik számú tanteremben délelőtt 11 órakor, a Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor, a Homokkerti imaházban d. e. II órakor.

A Debreczeni Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 4-én rendes heti összejövetelét Egyháztér 7. sz. a. d. u. 4 órakor tartja.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vegyesénekkarának tanulási órái hetenként csütörtökön tartatnak a kollégiumi ének- és zenetermében. Este 6-7-ig a hölgyek, 7-8-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadják Szabó Lajos ref. kántor karnagy.

Láng Nándorné meghalt. Dr. Láng Nándort, a debreczeni tudomány egyetem neves professzorát, a kiváló művészettörténészt, súlyos csapás érte. Felesége, a jótékonyaságról Debreczen társadalmába jól ismert és általános szeretetnek örvendő arasszony, ma délben, három napi súlyos szenvedés után elhunyt. A tudós professzor gyászában a város egész közönsége teljes szívvvel osztozik. A tragikus módon elhunyt urasszonyt valószínűleg hétfőn helyezik örök nyugalomra a római katolikus temetőben.

Az osztrák legitimista-párt memoranduma Zita királynéhez

A „Debreczeni Független Újság” bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, április 14. A maga nemében páratlanul szenzációs memorandumot intéztek a fekete-sárga legitimista pártok Zita királynéhez. A fekete-sárga legitimisták, Wolff ezredes hívei — miként ismeretes — összekülönböztek az ugynevezett arisztokrata monarchista párttal, Schager báró frakciójával. Wolff ezredes hívei a császárságot teljesen demokratikus alapon akarják restaurálni, minden törvényhozói hatalmat a nép számára vindikálnak és az összes kiváltságok megszüntetését követelik. Ezzel szemben Schager báró pártja a régi kamarilla tagjából rekrutálódik. Schagerék eddig értették módját annak, hogy magukat az uralkodó család meghívottainak jászák ki. Wolff ezredes pártja azonban — természetesen ez a megállapítás aránylagos — sokkal népszerűbb és elterjedtebb, mint Schageré, Wolff tehát elérkezettnek látta az időt, hogy Schagerék ellen felvegye a harcot. A harc immár hetek óta dúlt, sok pikáns epizód tette érdekessé, most azonban Wolffék olyan lépésre szánták magukat, amely a legitimista mozgalmak történetében példa nélkül áll.

A fekete-sárga legitimisták pártja memorandummal fordult Zita exkirálynéhez. Ebben a memorandumban a párt vezetősége kijelenti, hogy Ausztria népe még most is kitért a császári ház mellett. (?) Ezután így folytatódik:

— Annál fájdalmasabban és kes-

rűbben érint minden császárhű osztrákot, ha észreveszi azt, hogy a szeretett császári ház az 1918-iki összeomlás szomorú tanulságaiból semmit sem akar tanulni és még mindig több hitelt és bizalmat ajándékozik a felséges császárnőt és a császárt körülvevő udvari kamarilla áldatlan és féltre nem ismerhető üzemének, mint a széles néptömegek őszinte és becsületes érzelmeinek, amelyet a néhány, a népből származó igaz férfiu képvisel a felelhetetlen emlékü Lueger Károly dr. szellemében. 1895-ben, amikor Lueger Bécs városának polgármesterévé választották, elsősorban az udvari kamarilla volt az, amely minden lehető intrikával arra akarta Ferenc József császár öfelségét bírni, hogy Luegernek május 29-én és október 29-én történt polgármesterré való választását ne ismerje el. Csak 1897 április 8-án sikerült a bécsieknek Lueger Károly dr. megválasztásához a legmagasabb szankciót kivívni. Ma, 25 év múltán, méginkább szükséges, hogy Felséged és Ottó császár kiszabadítsák magukat egy mindent megrontó udvari kamarilla vadállati öléseiből és bizalmukat a nép olyan embereinek adományozzák, akiket a nép becsüli és szeret és akik a népet demokratikus és szociális szellemben tudják vezetni.

A fekete-sárga legitimisták ezt a memorandumot tegnap küldték el Spanyolországba.

sz. p.

— Súlyos kardpárbaj Budapesten

Tegnap este 10 órakor az Erzsébetkörúton levő Santelli féle vívóteremben súlyos kimeneteli kardpárbaj folyt le. Kirchner Ferenc tengerész-tiszt és Landaner Ede, néhai Landaner Béla volt országgyűlési képviselő fia között. A lovagias ügy magántermészetű összeszólalkozásból támadt, a melyet mindkét fél olyan súlyosnak tartott, hogy mindketten ragaszkodtak a legsúlyosabb párbaj feltételeihez. Santelli két hétig megtagadta a terem kibérlésére vonatkozó kérést, mint-hogy azonban a két fél vállalta a felelősséget a párbaj következményeire, átengedte a termet azzal a feltétellel, hogy a párbajt a fia fogja vezetni. Az első összezapásnál nem történt sebesülés, a második összezapásnál Kirchner volt a támadó és Landaner még mozdulatlannal tartotta a kardját, amikor Kirchner előre ugrott és mezebesítette Landaner fülét, de ugyanakkor belefutott Landaner kardjába. A kard Kirchner jobb hónalján áthatott és átszelt az ütő eret. A sebesültet beszállították a Verebélyi klinikára, ahol megoperálták. Állapota nagyon súlyos.

— Eljegyzés, Köfesei Tatay Zoltán

dr. Debreczen sz. kir. város tb. tanácsnoka eljegyezte Pápay Margitot, özv. Pápay Endréné mándi Mándy Erzsébet leányát Szatmárról.

— Eljegyzés, Fried Juluskát Nyírúrtól eljegyezte Gottlieb Jenő Debreczenből. (Minden külön értesítés helyett.)

— Eljegyzés, Rosenberg Emil kereskedő leányát Margitot eljegyezte Gergely Hermann (Nagyvárad). (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság, Kohn Irén és Moskovitz Miksa folyó hó 17-én délután 4 órakor Debreczenben, Adorján Jenő lakásán, Széchenyi-utca 40. szám alatt tartandó esküvőikre ezután meghívják rokonaikat és ösmerőseiket.

— Házasság, Kovács Mór (Hajdúsámson) és Sámuel Pirokka (Vánospéres) f. hó 17-én délután 3 órakor tartják esküvőiket a Royalban, melyre rokonaikat és jóismerőseiket ezután hívják meg.

— Házasság, Berkovics Ignázt Vánospéres, Heisz Farkas Rózsika leányával e hó 17-én kedden házasságot kötnek. Ezután rokonaikat és jó ismerőseiket tisztelettel meghívjuk. Minden külön értesítés helyett.

— Házasság, Lindenfeld Zsigmond és Feldmann Berta f. hó 17-én délután 2 órakor (Frohner-szálloda) tartják egybekelési ünnepélyüket, melyre jó ismerőseiket és barátait ezután meghívják.

— Házasság, Tisztelettel meghívjuk gyermekeink Erzséket és Sándor folyó

Hideg felvágottak, francia szardiniák, halkonservek, csemegék, cukorkák Csanak József R.-T. TELEFON: 70.

Világhírű németországi DEKA kerékpár és motorgummi eredeti gyári aron kizárólag Rosenberg és Hammer cégnél Piac-utca 8. kapható. Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek, villanyfelszerelési anyagok nagy raktára. Használt varrógépeket és kerékpárokat veszünk.

Feldheim Imre * Kossuth-utca 6. POSZTÓHÁZ még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely! SZÉCHENYI-UTCA 18. szám alá helyezte át kelmefestő-, vegyértisztító- és gőzmosógógyárának felvételét HRABÉCZY ZOLTÁN.

hó 17-én délután 3 órakor József kir. herceg-utca 67. sz. alatt tartandó esküvőikre rokonaikat és ismerőseiket Vass Izidor és neje, Krausz Dániel és neje Debreczen. Minden külön értesítés helyett.

— Olaszország baikkottálta a német művészetet. Bécsi szerkesztőségünk jelentése szerint az olasz színházak, hangversenyrendezők és kiadók bojkott alá vették a német és osztrák művészeket. A bojkottnak úsztára üzleti féltékenység az oka, mivel az olasz művészek a német vendégek rendkívüli sikerei folytán veszélyeztetve érzik anyagi érdekeiket. Amál különösebb, hogy az olasz hatóságok is támogatják ezt az alantas motívum „művészeti” bojkottot és a bécsi olasz követség megtagadta a vizumot több osztrák művésztől, így például Piccavertól, a világhírű énekestől, aki egyébként amerikai állampolgár.

— Az olasz trónörökös nem nőül. Rómából jelentik: Hivatalos heyeen előlják azt a hirt, hogy az olasz trónörökös legközelebb eljegyzí Josefín Brabant hercegnőt, a belga trónörökös nővérét.

— Tíz éves találkozó. Felkérem a Felső Kereskedelmi iskolát 1912—13. évben végzett azon növendékeit, akik Debreczenben laknak, hogy 16-án, hétfőn este fél 9 órakor jelenjenek meg a Gambrius különtermében. Az előkészítő bizottság.

— Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik pótlánymegállapítása. A bi. kir. népjóléti és munkügyi miniszter urnak 15031—X—1923. számú rendelete folytán azon hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik, vagy ezek gyámjai és felmenő ágbeli rokonok, akik igényüket eddig még be nem jelentették felhivatnak, hogy amennyiben ellátásra, vagy segélyre igényt tartanak, azt legkésőbb folyó évi április hó 30-ig, városháza, félémelet, 13. számú szobában amál is inkább jelentsek be, mert akik igényüket ezen időpontig sem jelentik be, azok részére ellátási illetmény, még mulasztásuk igazolása esetén sem lesz a jövőben megállapítható.

— Mese-délután. A Csapó-utcai körzet tanítótestülete ma délután 2 órakor a Csonka-utcai iskolában mesedélutánt rendez. Mesét mondanak: Moesáry László és Szatmáry Zoltán ref. tanítók.

— Sirközeletés. Néhai Fischer Adolfnak, a zsidó hitközség volt vallásügyi előjárójának sirközeletése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a zsidó temetőben.

KALAP, NYAKKENDŐ legolcsóbb, legnagyobb választékban Werner Sándor-nál Piac-utca 72. szám.

— A lábbelikészítők szövetsége kedden este 6 órakor ülést tart. A tárgy fontosságára tekintettel kérjük az összes tagok megjelenését. Vezetőség.

— Exortációs előadás. A debreczeni felsőkereskedelmi iskola zsidó vallású növendékeit ma, vasárnap délután 4 órakor a zsidó polgári leányiskola nagytermében exortációs előadást tartanak Grünhut Henrik hitnagár vezetésével. Az előadásra érdeklődőket szívesen látunk. Az előadás műsora a következő: 1. Jidgál ima, éneklő a kar. 2. Lenkei Henrik: A koporsó legendája, szavalja Nyíri I. 3. Zongorázik: Radó Sándor. 4. Izráel prófétáiról előadást tart Grünhut Henrik tanár. 5. Major J. Gyula: Sion rózsája, éneklő Goldstein E. 6. J. D. Gordon: Az orosz-lán torkában, szavalja Sándor E. 7. G. Moyerbeer: Quartette az „Afrikai nő”. „Dimorah”. „Észak csillaga” operából: Előadják: Kovács János hegedű, Grünhut Henrik fuvola, Gutfreund Sándor cselló, Szöllös Endre zongora, 8. J. L. Perc: Peszachi beszélgetés, fordította Grünhut Henrik. Előadja Goldstein Erzsébet.

— Öngyilkos cipészmeister. A debreczeni államrendőrség egy ügyből kifolyóan elárast indított Nagy József 35 éves, Széchenyi-utca 47. szám alatti cipészmeister ellen, aki neszt vette az ellene folyó nyomozásnak és tegnap délután lakásán egy lábszájjal felakasztotta magát. A rendőrség két detektívte vette észre az öngyilkosságot, amint házkutatás céljából a cipész lakásában megjelentek. A helyszínre kiszállott rendőrorvos már csak a beállott halált konstátálhatta.

A nagytemploni ünnepélyre hívő közönségnek figyelmébe ajánljuk, hogy a műsor a lehető legpontosabban 5 órakor kezdődni fog és az egyes számok alatt az utók zárva lesznek. A rendet a ref. középiskolák egyesült cserkészcsapatai fogják fenntartani.

Már a bábát is buzavallatában izetik. A mai inflációs világban mindinkább áttérnek mindenütt az emberek a buzavallatára, mint a legstabilabb értékemőre. Legutóbb a Bács-megyei Vaskút község hirdett pályázatot a községi szülész női állásra. A pályázati feltételek szerint a szülész nő évi 200 korona készpénzt, két ól tizifját és hat „pozsonyi mérő” buzát káp.

A központi választmány ülése Debreczen város központi igazoló választmányára ma délben ülést tartott amelyen folytatták a választói névjegyzék kiigazítását.

Debreczenben nem szabad saját használatra dohányt termeszteni. A m. kir. debreczeni pénzügyvizsgálóság 29137-923. IV. számú megkeresése folytán értesitem a város főzónségét, hogy a m. kir. pénzügyminiszter urnak folyó évi 51165-11. sz. rendelete értelmében törvényhatósági joggal felruházott városok lakosainak sem bel, sem külterületen levő ingatlanokra saját használatra szolgáló dohánytermelési engedély ki nem adható; így saját használatra szolgáló dohánytermelési engedély városunk területén nem adható ki. Csóka Sámuel polgármester-h.

Meghívó. A Debreczeni Műpártoló Egyesület f. hó 29-én 11 órakor a városháza tanástermében tartandó közgyűlésére. Táragsorozat: 1. Pénztári jelentés. 2. A jövő évi költségvetés megállapítása. 3. Igazgatói jelentés. 4. Részleges tisztújítás. 5. Alap szabálymódosítás. 6. Esetleges indítványok. Csak oly indítványok tárgya tathnak, amelyet a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökséghez írásban benyújtottak.

Üvegezett iroda, könyven szétbontható, sürgösen eladó. Megtekinthető „Mone” műszerüzem üzletében Kistemplombazár.

Az új lakásrendelet megjelent, kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 31.

A leánygimnáziumi előadás. A ref. leánygimnázium ifjúsága április 21 és 22. délután 5 órakor előadást tart az intézetben az ifjúsági alapjává. A műsoron szerepel a Gyurkovics lányok néhány jelenete. A látogatás (trialog); szavaltat; énekszámok; zongora; magyar tánc; plasztikai gyakorlatok. Az élvezetesnek ígérkező előadásra a jegyek hétfőtől kezdve válthatók a tanári szobában. A jegyek ára 200-50 korona között váltakozik.

Tükörgyártás, üvegciszolás, rég tükörök új öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14. Telefon 356.

Fürdő megnyitás. A debreczeni újonnan átalakított gőz, kád és tükörfürdője megnyit. Férfi osztály nyitva reggel 7-2-ig, női osztály délután 2-8-ig.

Vízvezetési és bádógosmunkát Fülöp, Csapó-utca 3. Telefon 917.

Szenzációs nyeremények! 25 millió, 20 millió, 18 millió, 17 millió, 16 millió, 15 millió, 10 millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztályorszátekon. Hivatalos árak: egész 800 K, fél 400 K, negyed 200 K, nyolcad 100 K. Rendszeresen levelezőlapon május 10-ig, mert a sorsjegyet készlet a nagy kereslet folytán elfogy. A rendelt sorsjegyet és játéktervet azonnal küldi a Bankó Bank R.-T. Budapest, Andrássy-ut 60.

Mint a bomba, úgy hat a drágaságban a hír, hogy az Arany Bika divatházban nagyon olcsó áron vásárolhat. Női- és férfi divatickek, kosztüm- és ruhaszövetek, zephirek, selymek, vásznak, grenadinok, dúsz választékban. Telefon szám: 765.

SZÍNHÁZ

MŰSOR: VASÁRNAP délután: A hamburgi menyasszony; este: A falu rossza. HÉTFŐ: A) bérlet. A kék irakk. KEDD: Bolond Istók. SZERDA: B) bérlet. Bolond Istók. CSÜTÖRTÖK C) bérlet. Bolond Istók. PÉNTEK: D) bérlet. Bolond Istók. SZOMBAT délután A böregér; este: Bolond Istók. VASÁRNAP délután: A falu rossza; este: Bolond Istók.

Week Márta, a m. kir. Operaház tagja énekelt ma este a városi zeneiskola hangversenytermében. A hangverseny nagy és zeneértő közönsége meglepetve konstataulta már az első számnál, hogy az énekesnő drámai szopránja nem eléggé kulturált, intonálása kevésbé biztos és amellet, hogy hangja ide-oda csuszolt, színei sem fűsek. A fátyolos pianók és a mainem sértő forték erős indiszpozíciót sejtettek és ha ez volt az oka minden bajnak, kár volt előre be nem jelenteni a közönségnek. Ugy legalább találtunk volna enyhítő körálményt. A hangverseny egyetlen értéke Karácsonyi István művészi zongorakiséréte volt.

A színházi iroda hírei Kék irakk párisi bohózat előadásán halálra kacagták magukat az emberek. Erdődy, Csapó, László, Rólkó, Markovics és Szigeti pazar alakításai a kitűnő rendezés és kiállítás garantálja a Kék irakk zsúfolt házait. Holnap A) bérletben Kovács Terus Fimur Rózsit, Krompachi Gőndör Sándort, László Feledit, Szigeti Gonosz Pistát és Halassyé Gonosznét játssa a Falurossza ma esti előadását!

Vigszínházban Fantom, Gerhardt Hauptmann rendkívül izgalmas megrázó regénye, kizárólag jelölteknek!

Csak hétfőn Ur és szolga. Cecil de Mille világhírű rendezése. Közkívánatra!

A revolveres esküvő, amerikai dráma, 5 felvonásban és az Ördögzóna, amerikai kalandtörténet, csak vasárnap az Apollóban.

SPORT

A mezzei utó-bajnokság

A keleti atléta kerület is ma kezdte hivatalos szezonját a mezzei futó-bajnoksággal. Az idén kerül e verseny először kiírásra és megállapítjuk, hogy nemes versengés lesz a pálmáért.

A versenyre összesen 6 egyesület nevezett 6 csapattal és valószínűleg mind a 6 egyesület meg is jelenik a hat kilométeres távolság, startjánál ma délután fél 4 órakor a Diószegi-utó pályán. A nevezett egyesületek: DEAC, DTE, Move DSE, DVSC, Szolnoki Máv. és Szolnoki Move.

A csapathajonkságrt heves küzdelem lesz a DEAC, Szolnoki Máv. és DTE, csapatai között, míg az egyéni bajnokságrt a budapesti MTE volt futója Rózsa, aki jelenleg a DVSC tagja, erős küzdelmet fog vívni Csákyval (DEAC) és Hajzerrel (Sz. Máv). A befutó valószínűleg ez lesz: Rózsa, Hajzer, Csáky.

Erdélyi sem játszik. Erdélyi József, a KSE jobbhátvédje, aki vasárnap a keleti válogatott csapat egyik hárvéd-pesznát lett volna hivatta beötenni, ma táviratilag értesített a kerületet, hogy inrándulás miatt lemond a játékról. Glatz fogja helyettesíteni. Ezek után elodázhatatlanná válik a válogatott csapat reorganizációja és reméljük, hogy a kerületi kapitány észbekap és a mai számunkban java-

solt változtatásokat keresztül fogja vinni. Enélkül igen sovány sportot fog nyújtani a mai nagy nap.

Debreczeni athléta sikere Bécsben Sebők László, a DTE volt jóképességi birkozója, jelenleg Bécsben tartózkodik, mint az Ion club tagja indult Ausztria boxbajnokságában és a légsúlyban harmadik lett.

A DMTE ifjúsági játékosai: Németi I., Németi II., Kun, Szilágyi II., Gáb. Erdei, Fehér, Mandzsa, Balogh, Kálmán II., Kiss, Balázs, Kolozsvári vasárnap délután fél 2 órakor a Diószegi-utó pályán jelenjenek meg. Intéző.

Schwoy Kálmán fogadtatása. Vasárnap délben érkezett Debreczenbe Schwoy Kálmán ezredes, a vidéki futballsport doyenje, aki egyébként az MLSz társelnöke is. Schwoy ezredes Jóna Kálmán dr. kerületi elnök fogja üdvözölni, fogadtatására az egész kerületi tisztikar megjelenik az állomáson.

A válogatott meccse a jegyek vasárnap délelőtt 8 órától fél 1-ig Szabó Dezsőnek a Kossuth-utca sarkán levő hírlapbódéjában elővételben kaphatók. A közönségnek a pályára való kiszállítást 8 motorkocsi végzi és 3 perccel indolnak a Kossuth-utca sarkáról.

A 11. honvéd gyalogezred mezei futóversenye. F. hó 21-én a DKASE pályán érdekes és sokatígérő versenyt nézhet végig városunk sportbarát közönsége. Kinek régen smert meleg rokonszenve — mint hisszük — ez alkalommal is, szívesen fordul de-ék katonáink felé. A háziezred mezei utóversenye olyan eseménynek ígérkezik, amely a sportsiker mellett fényes bizonyosságul szolgál majd annak, hog a mi katonáink nemcsak ott, hova hivatásuk jelölte ki őket — a harcban, hanem minden téren megállják helyüket, magyarosan, szépen; nemcsak követik a hőskök ragyogó példáját, de elsőként, vezetőül lépnek fel a sport terén is. Jogosan hisszük, hogy a törekvést sőt uttörést, méltóan fogadja szívébe városunk és ezt bebizonyítani jelen lesz mindenki, aki tudja, hogy büszkeségünk: a magyar hadsereg!

KOZGAZDASÁG

Tőzsdel magánforgalom

Zürichi zárlat: 0.12 Budapest, április 14. A részvénypiacban barátságos volt a hangulat, a bankok és bizományosok egymás közötti forgalmában a tegnapi hivatalos záróárfolyanokon kötöttek üzleteket. A heti pénz a jövő szerdára 5 százalék volt. Salgó 150-152000, Rima 27750-27500, Kőszén 372-368000, Georgia 175-170000, Cukor 490-495000, Izzo 88-87000, Államvasut 75-73000, Magyar Hitei 48000.

Megállapított igazság ma már, hogy az Apolló Divatáruház Piac-utca 67. szám (Miklós-utca sarok) feltűző olcsó áráival érte el népszerűségét. A tavaszi idényre dus raktárt tartaleg-választékosabb izlést kielégítő férfi- és női ruhakelmékből, s e l y m e k, vásznak és zephirekből. Tekintse meg az üzlet kirakatait. Telefon sz. 764.

Zürichi zárlat

Zürich, ápr. 14. (Zárlat) Berlin 261, Hollandia 215, Newyork 549 és egy-negyed, London 2557, Páris 3672, Milano 2732, Prága 1638, Budapest 12, Belgrád 560, Varsó 125, Bécs 77, osztrák bélyegzett 77 és fél, Szófia 425.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén a tartózkodó kereslet folytán az árak mérsékelttek mint tegnap. A mellékékekben azonban, ahol áruhiány van, az irányzat szilárdabban alakult. Buzában állomáson 215-20 koronát kötöttek fuvarfekvés szerint és minőség szerint. Budapest 220-22 koronára, a budapesti malomkattel 225 koronás áron vásárolt.

Hivatalos árak: Buza változatlan, Rozs 140-45, takarmányárpa 113-18, sörárpa 135-40, zab 148-52, tengeri 108-10, korpá 67-68, lucerna 750-950.

A devizaközpont hivatalos árfolyamai

Table with columns: Valuták, Vétel, Eladás. Includes entries for Napoleon, Dinár, Hollandi forint, Lei, Angol font, Lira, Márka, Francia frank, Szokol, Svájci frank, Osztrák korona, Dollár, Lengyel márka.

Devizák:

Table with columns: Devizák, Vétel, Eladás. Includes entries for Belgrád, Amsterdam, Bukarest, London, Bérlin, Milánó, Páris, Prága, Zürich, Bécs, Newyork, Varsó.

Arany és ezüst pénzek beváltó hely Rosenfeld Endre banküzlete. Petőfi-ter 13. Telefon 293. Tőzsdéi megbízások előnyösen eszközöltek. Értékpapírokra kölcsönöket folyósít.

NYILTTÉR

Nyilttér. Értesitem a nagrabecéit közönséget, hogy szabóüzemeimet Szent Anna utca 2. szám alól az 5. szám alá helyeztem át. Morgenstern Manó uridivat szabó Szent Anna-utca 5. az udvarban.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesítjük

a t. hölgyközönséget, hogy Kossuth-utca 26. szám alatt angol és francia nőidivattermet nyitottunk. A legfinomabb izlésnek is megfelelő toaletteket pontosan és jutányos árban készítünk.

„Belvárosi nőidivatterem” Haás Viola és Társa.

Veszek legmagasabb árban aranyat, ezüstöt, brilliáns és gyöngyöket. GRITSCH GYÖRGY Kossuth u. 18. (Saját ház.)

Uj gépjavitó műhely! Van szerencsém értesíteni, hogy a volt Vértesy Testvérek cégtől megváltam és Miklós-utca 53. szám alatt újonnan berendezett gépjavitó műhelyt nyitottam, ahol mindennemű gépjavitást, vasasatgerg munkát és autogéphozgostést vállallok. Szives pártfogást továbbra is kérve tisztelettel VÉRTESY JÁNOS a volt VÉRTESY TESTVÉREK éég beítagja.

Sürgőse Hízlalón gyártelei gyönyörű 545 sarok TEL

rajta lévő jó viztisza új göréval anyagokkal, a vágóval szemben, villa-hoz 1 perc, iparv

Vétel esetén azo

Értekezni

Diószegi-ut 2

Méterszám

Nagybani á

Vászna

Divat-

Sz

ujonnan legmoderne kézmű és rövidáru

Schör

Csopó

Első Deb

Tég

(II o r

a téglá eláru megkezdte

tégla, mint fe

rép, járda, ke

és csatorn

: téglák kaph

Deák Fer

3. szám a

272/923.

Házeladási h

Az aut. orth. i

előjárósága közh

a tulajdonát képe

hereg-utca 57. s

17-én, kedden

órákor a hitköz

(Pásti-u. 4. sz.) ta

tes nyilvános ár

Az árverési felté

hatók a hitközss

(Telefon 711.)

Az c

Molykár

megóvás

ADLER

Piao-utoa 3

Központi

Miklós-utca

(Apolló-mozgova

Kapható jutányo

dennemű tisz

buza dara, korp

gonva 25, nagy

cs egyéb élc

Telefon sz.

Sürgősen eladó!

Hízalónak, fátelnek, gyártelepnek alkalmas, gyönyörűen bekerített, **545 négyzetöglő TELEK** rajta lévő jó vizű betonkúttal, tiszta új góréval és építkezési anyagokkal, a vágóhídi sorompóval szemben, villanyos megállóhoz 1 perc, iparvágány mentén. Vétel esetén azonnal átvehető.

Értekezni lehet: **Dioszegi-ut 20. sz. alatt.**

Méterszámra is Nagyban árban árusít Vásznot Divat-voilt Szövetet

ajonnan legmodernebben átalakított kézmű és rövidáru nagyraktárában **Schön Arthur Csapó-utca 4. sz.**

Első Debreczeni Téglagyár (H o r v á t h-féle)

a téglá elárúsítását megkezdte s úgy téglá, mint fedélcserép, járda, kemence és csatornázási : téglák kaphatók : **Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.**

Hazladási hirdetés.

Az aut. orth. izr. hitközség előljárásága közhirre teszi, hogy a tulajdonát képező József kir. herceg-utca 57. sz. házat f. hó 17-én, kedden délután 5 órakor a hitközségi irodában (Pásti-u. 4. sz.) tartandó önkéntes nyilvános árverésen eladja. Az árverési feltételek megtudhatók a hitközségi irodában. (Telefon 711.) **Az előljáróság.**

Molykár elleni megóvást vállal ADLER szücs, Piac-utca 30. szám.

Központi Éléstár Miklós-utca 2. sz. (Apolló-mozgóval szemben).

Kapható jutányos áron mindenféle liszt élelmiszer, buza dara, korpá, bab, burgonya 25, hagyma 15, dió és egyéb élelmiszer. **Telefon sz. 13-93.**

Burgonya, korpá és takarmányliszt bármily mennyiségben kapható és megrendelhető a Futura Tiszántúli Kirendeltségénél

Piac-utca 44. szám és annak Rakóczi-utca 13. sz. alatti zöldségraktáránál.

A Debreczeni Lezámitoló Bank mint szövetkezet felszámolásban mérlegszámlája 1920 december 31-én. Vagyon: Pénztárkészlet 6,222 08. M. kir. postatakarékpénztár 332 36. Kötelezvény 37,399 60. Való 1,200 —, Értékpapír 2480 —, Felszerelés 1 —, Folyószámla adósok 25,770 32. Különböző adósok 2,747 85, Átmeneti tételek 17,620 54. Veszteség 331,011 74. Összesen 424,785 49 K. Teher: V-I évi törzshaték 18,195 20, Letét 17,287 97. Folyószámla hitelezők 388,668 98. Átmeneti tételek 633 34. Összesen: 424,785 49 K. Mérlegszámla 1921 december 31-én. Vagyon: Pénztárkészlet 4,335 25. M. kir. postatakarékpénztár 337 25. Felszerelés 1 —, Kötelezvény 23,237 33. Váltó 1,200 —, Folyószámla adósok 12,310 32. Értékpapír 2,480 —, Átmeneti tételek 9,719 40. Veszteség 351,295 80. Összesen: 404,966 35 K. Teher: 1911, 12, 13, 15. évi törzshaték 11,500 —, Letét 8,874 45, Folyószámla hitelezők 382,851 90, Átmeneti tételek 1,740 —, Összesen: 404,966 35 A felszámolóbizottság. Megvizsgálta és rendben találta a felügyelőbizottság.

Saját készítményű bőröndök, ridikülök és bőrtárcák gyári árban kaphatók FEUERMANN bőröndősnél, PIAC-UTCA 44. SZÁM.

Elsőrendű darabos MESZET,

oltott meszet, szováti és horgolt cserépet, téglát, porlandcementet, szigetelő lemezt, betonmókot, deszka- és faanyagot rak-tárról azonnal szállít **BARTHA** építkezési anyagtelepe. Telefon 785. Isptály-ut 3/b.

Ismét érkezett zománcozott lemezedény Tóth Gyula vaskereskedésébe

Debreczenben, Városháza sarkán, Kapható munkás-fazék, főzeléktál, ceglédi kanna, merőkanál is minden méretben. Eladás nagyban és kicsinyben. Elsőrangú türkiskék, : : barna és korallpiros árú, nem vásári aasschuss. : :

SODRONYKERITÉS BÉSZLER és DÁVID (Tulajdonos Dávid Jakab)

tüskés huzal, kerti szerszámok, permetezőzök vaskereskedésében, a KOSSUTH-SZOBOR mellett.

Jancsó Testvérek a mai kor igényeinek megfelelően berendezett asztalos árú gyára.

Gyártelep: **Bárczi-utca 3. Telefon 1035.** Üzlet: **Csapó-utca 17. Telefon 1030.** Elvállal: műbutor megrendelést kicsinyben és nagyban, valamint épület-, boltberendezés és portál munkákat. **Fakoporsó nagyban és kicsinybeni eladás.**

12 drb. 670 cm. hosszú új vasgerenda, melyből 4 drb. 20 cm. vastag, 8 drb. 26 cm. vastag és egy 300, 400 és 500 literes jókarban levő vörösréz pálinkafőző üstök, befelé nyíló két méteres ABLAKOK a napiáron alól eladó k.

Kepes Albertnél, Berettyóújfaluban. Telefon szám 2.

Klein Béla ócska- és nyersterménykereskedő Kiszállomás mellett. Telefon 6-28.

Fizet:
Kovácsolt vasért kilenkből K
Kályhaöntvényért " ?
Gépöntvényért " ?
Csontért " ?

Nagyobb tételt elszállít. Hulladékért használható ad.

Fizetünk!

Kov. vasért . . . K 28.—
Kályhaöntvényért . . . 50.—
Gépöntvényért . . . 75.—
Réz, ólom, cink stb. fémekért és borkőért is a legmagasabb naplárakat. **Nagyobb tételt elszállítunk.** Hulladékot használhatóra vagy újra becserejük. Kompozíció állandóan kapható. **Weissenberg Hugó és Sándor** új és ócska vas, lém és szerszámüzlet. **Szepességi-utca 39.** Telefon: 6-34.

AZONNAL OLCSÓN ELSŐ KÉZBŐL CEMENT, MÉSZ, PALA, TÉGLA, TETŐCSEÉP

ÉS MINDEN ÉPÍTŐ ÉS TETŐ-FEDŐ ANYAGOK. **DIJMENTES FELVILÁGOSÍTÁS!**

POLLÁK JENŐ

BUDAPEST, V, NÁDOR U 8/a. SÜRGÖNYCÍM: CEMENT POLLÁK. TELEFON: 182-89.

Legszébb alkalmi ajándék egy prima zsebóra

Omega. Doxa. Longines. Inga órák minden butor szímben. Divatos ékszerek, jeggyűrűk — legolcsóbban kaphatók **BLATTNER BELA** órák és ékszerész, Kossuth-u. 4. Arany, ezüst beváltás!

Tüzifa Készén Faszén

waggontételekben, vagy kistételekben **legolcsóbban** beszerezhető a "TURUL" fakitermelő és értékesítő vállalatnál. Telep a Nagymester-utca végén. Telefon 12-91. Belső iroda Csapó-utca 8. sz. Telefon 6-39.

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII., Dohány-utca 84. **Telefon-szám: József 124-47.** A legjobban készít elő magánvizsgákra

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető **ZSOLDOS tanintézeténél** Budapest, VII., Dohány-utca 84.

Árverési hirdetés.

A debreczeni református egyház tulajdonát képező czuczabeli 7 hold 1277 öl területű ingatlan 1923. évi április hó 16-án, hétfőn délelőtt 11 órakor az egyház tanács-termében önkéntes utóajánlati árverésen el fog adatni. Kiáltási ár: 3 milliónyolcszázhetvenkettőezer korona. Bánatpénz 10%. Az árverési feltételek megtekinthetők az egyházi hivatalban (Egyház-tér 17. sz.) Debreczen, 1923 április hó 5. **Az árvereltető bizottság.**

Debreceni Közvetítőbank

Részvénytársaság **Ferencz József-ut 42.** TELEFON 13 34. **FOGLALKOZIK** bankszerű és kereskedelmi ügyletek lebonyolításával. Házak és belsőségek vétele-és eladásával. Igazgató: **HOFFER SÁNDOR.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 80 korona, minden további szó 8 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 100 korona, minden további szó 10 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb árban vesz

Braun Mór

ékszerész, Piac u. 31. Mihalovits gyógyszer-tára mellett.

Juhgombját és tehénturót a legmagasabb napi áron — évi kötésre is — vásárol. E só debreczeni turóüzem, Darabos utca 20. Telefon 668.

Ehédő butort maszyat, jókarban levőt vennék sűrűsen 250-300,000 koronáig, közvetítők kizárásával. Cím a kiadóhivatalban.

Aranyat

ezüstöt, brilliánsot, hamisfogakat magas árban vesznek Schiffmann ékszerész Piac 67. Frohner-épület

ELADÁS

SZÁRAZ TŰZIFA

felaprítva és hasábban — valamint KÖSZÉN hazaszállítva megrendelhető

Fabehozatali és Kereskedelmi R-T.

telepelt Homokkerti Gázgyár és Raktár között. Telefon 13-96. Pesti-u. 2. Telefon 13-95.

Papiervarrodámi minden szakmabeli munkát jutányosan készítek. Debreczeni, Kossuth u. 11. sz.

Írógépek

kellékek, irodai cikkek gépleírások nyomtatványok legolcsóbban

Év. Arató Miklósné

írógépcégnél Simonffy-u. 2a II. Telefon: 13-53.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 33., az udvarban.

Hencserek,

plüss diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Bőr-, gobelin garnitúrák, plüss diványok, matracok, hencserek, herzsely fotelek kaphatók Szántó kárpitosnál, Zugó-utca. Telefon.

Haszonbérbe kiadó Hajdusoboszló határában özv. Róth Lejosné tulajdonát képező két kisebb birtok, egyik 50, a másik 37 kat hold, I oszt. szántóföldből áll, mindkettő lak- és gazdasági épülettel. Bérleti feltételek megtekinthetők dr. Sugár Jakab ügyvédnél Miskolczon. Deák-u. 6. szám, hová a bérleti ajánlatok f. hó 25-ig beküldendők. Felvilágosítással szolgál Adler Ferenc, Hajdusoboszló.

35,000 szál sima szőlővessző Rizling, Dinka és Ezerjó fajtisza van eladó. Értekezni lehet Lefkovits Mórnál Hajdusámson.

Hajókoscsi könnyű négy üléses, gummi kerékkel eladó. Hatvan-utca 4.

Könyvszekrény, plüssfotelek, toalettükör, írósztal eladó. Hatvan-utca 4.

Egy zongora eladó. Czegléd-utca 17. szám.

Butorok használt, jókarban lévő poloskamentes és egy kitűnő vaskályka eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Péterfián 6 szobás esaládi ház eladó. Máté iroda, Széchenyi-utca 55.

Tanyás birtokok városhoz közel, egy 33 holdas, egy 7 holdas eladók. Máté-iroda, Széchenyi-utca 55.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánsot, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Használt üveget

legmagasabb árban vásárol Fábrián palack-kereskedő. Hatvan-utca 5. Hívásra házhoz megy.

Bádogos és lakatos tanoncok fizetéssel felvételnél Gebauer fémáruháznál. Homokkerti, Hid-utca 10.

Eteserelném Pest-utca 69. szám alatt levő 2 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló utcai modern lakásomat, 2-3 szobás főtér közelében levő lakással.

Könyvvitelt, szépírást tanít CZEIZLER, Bethlen-u. 21.

Egy elegánsan berendezett 2 ágyas szoba, 2 úriember részére szonul kiadó. Böszörményi-ut 10.

Manicúr kisaszony elsőrendű, 20 ezer korona havi fizetésre felvétetik. Párisi Hölgyfodrász Szalon

Főutcai üzlethez társat keres

egyikügyfelünk. Értekezni a Debreczeni Közzvetítőkbanknál, Ferencz József-ut 42.

Keresek egy cipőfelsőrész-készítőt, ki a szakma összes ágáiban járatos. Kovács, Verbőczy-utca 2. szám.

Szeszesitalok eladásában jártas ügynök fizetés és jutalékra felvétetik. Reichmann Vilmos, Széchenyi-u. 22.

Helji piacon bevezetett ügynököt keresünk hor eladásra. Friedländer Testvérek.

Jól bevezetett és nagy vevőkörrel rendelkező fűszer- és róvírtáru utazó állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Tanuló fizetéssel felvétetik Adorján és Mandel fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégnél, Piac-utca 83.

VEGYES

Pálalkészítő üstök, mosó- és cserüstök készítő, legolcsóbban Mándoki rézművesnél. Arany János-utca 13. sz. Ócska vörösréz napáron vesz.

Új kárpitos műhely!

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy Hatvan-utca 41. sz. alatt kárpitos műhelyt rendeztem be, hol állandóan raktáron tartok diványokat, foteleket, hencsereket stb. a leggyorsabbított és legfinomabb kivitelű. Megrendelésre bármiféle szakmába vágó munkát — javításokat is — szolid árban, legjobb kivitelben és üzleti ernyőket is szakszerűen készítek.

Précz Benő kárpitos. Hatvan-utca 41.

Sapkaüzem

készít mérték szerint különböző sapkát, gépelt kalapot. Dus raktár Schön-nél Piac utca 6 és az üzemben Külsővásártér 19/a. Szabóknak árendé-
mény.

Elektra elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debrecen, Hatvan-utca 2. I. em. Telefon: 895

Üzlet-helyiség

a főutca legforgalmasabb helyén, kedvező feltételekkel átadó. Debreczei Közzvetítőkbank Rt. Ferenc József ut 42

Elsőrendű

berlini sapkakészítés. Mindennemű civilsapkák, gépelt kalapok leg-
szébb kivitelben készül-
nek. Pinom sapkák ké-
szen is kaphatók. Szé-
chenyi-utca 16., kereszt-
épület.

Izléses,

tartós, szép gobelin selvem, moaré fal festést, mizoló munkát készít Mandel Lajos Páterfia 36. Telefon 14-61

Lakás-csere. 4 szobás, központi fű-
tésű lakásomat elcserél-
ném kert i lakással. Cím
a kiadóhivatalban

Egy fiatalember lakást kap-
hat. Cím özv. Weisz
Ignácné, Szepességi-utca
12.

Mindenké-
szintesen munkát leg-
olcsóbban készít Kovács
Sándor, Cserepe-utca 7.

Utcai szoba irodának is kiadó. Miklós utca 17.

Lengyel

kelmefestő fest, tisztít ruhákat legszébben Csapó-u. 28. és 95.

Magyar Aszfalt Részvénytársaság

elvéáll minden emű aszfalt burkolómunkát, ugymint: kapualjak, magtárak, raktárak, gyalog-árdák stb. aszfaltburkolását úgy helyben, mint vidéken. — Ajánlattal szolgál:

Lukács Vilmos és Testvére

burkolati és tetőfedési vállalat, a Magyar Aszfalt Részvénytársaság debreczeni képviselője. Telefon 308. Hatvan-utca 7.

PIPERE SZAPPANOK — OROSZ KÖLNIVIZEK

Parfümök · Fogpaszták · Fogkefék · Arckrémek mindenféle pipere-likkeket legolcsóbban szerezhet be a KORZÓ DROGUERIÁBAN, Piac-u. 42. Telefon 14 80.

A tavaszi keztyük

elkészültek SCHÖN SÁNDOR-nál DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14., CSAPÓ-UTCA SAROK.

Épületfa, deszka, léc,

kátrányos fedőlemez és mindennemű építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Burger és Weinberger fatelepen, Szoboszlai-ut 1. :: :: Telefon 11-82. Száraz tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

Debreczeni Működgyár Rt.

ajánlja teljesen fagyálló sirköveit. Nagy választék!

Városi raktár: Kogyes Ferenc sirközüzetében Piac-utca 58.

Gyártelep: Fürdő-u. 2. sz.